

mulier instituut

Behoefte aan zwemwater op Goeree-Overflakkee

Inzicht in de behoefte aan overdekt zwemwater nu (2019)
en in de toekomst (2025 en 2035)

Corry Floor

Jeroen Brus

Remco Hoekman

Behoefte aan zwemwater op Goeree-Overflakkee

Inzicht in de behoefte aan overdekt zwemwater nu (2019) en in de toekomst (2025 en 2035)

In opdracht van de gemeente Goeree-Overflakkee

Corry Floor
Jeroen Brus
Remco Hoekman

© Mulier Instituut
Utrecht, januari 2020

Mulier Instituut
sportonderzoek voor beleid en samenleving

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl
E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Doel- en vraagstelling	4
1.2	Planningsinstrument zwembaden	4
1.3	Leeswijzer	5
2.	Relevante ontwikkelingen en prognoses	6
2.1	Bevolkingsontwikkeling	6
2.2	Sport- en zwemdeelname	8
2.3	Ontwikkeling accommodatiegebruik	9
3.	Aanbod overdekt zwemwater	11
3.1	Capaciteit	11
3.2	Programmering	14
4.	Verzorgingsgebieden	17
4.1	Abonnementhouders	17
4.2	Reisafstand	18
5.	Behoefte aan zwemwater	21
5.1	Leren zwemmen	21
5.2	Zwemsport	23
5.3	Banenzwemmen	25
5.4	Doelgroepen zwemmen	26
5.5	Pretzwemmen	28
6.	Scenario's	31
6.1	Nulscenario	31
6.2	Toekomstscenario's	32
6.3	Aanbod	32
6.4	Reisafstanden	36
6.5	Exploitatie	38
6.6	Toerisme	39
6.7	Voor- en nadelen	40
7.	Conclusie	41
7.1	Samenvatting	41
7.2	Conclusie	43
	Referenties	44
	Bijlage 1. Kaarten abonnementhouders	45
	Bijlage 2. Planningsinstrument zwembaden	47
	Bijlage 3. Respondenten	48
	Bijlage 4. Basisprogrammering	49

1. Inleiding

In de gemeente Goeree-Overflakkee zijn drie gemeentelijke overdekte zwembaden, te weten: De Staver, De Gooye en 't Zuiderdiep. De Staver en De Gooye zijn allebei binnenzwembaden. 't Zuiderdiep is een combi-zwembad met zowel een binnen als buiten gedeelte. Deze zwembaden dateren uit de jaren 80 of daarvoor. De gemeente heeft hierdoor een vraagstuk liggen ten aanzien van vervanging of renovatie van deze zwembaden, mede door wetgeving gericht op verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. Het is lastig om een keuze te maken voor vervanging of renovatie omdat de gemeente geen goed zicht heeft op de behoefte aan zwemwater. In 2013 is de gemeente Goeree-Overflakkee ontstaan uit een gemeentelijke herindeling. In de vroegere situatie beschikten drie van de vier gemeenten over een eigen zwembad. Het is onduidelijk of vraag en aanbod aan zwemwater in de huidige gemeente goed op elkaar aansluit.

1.1 Doel- en vraagstelling

Het hoofddoel van het onderzoek is om in kaart te brengen wat de behoefte aan zwemwater in de gemeente Goeree-Overflakkee is en hoe deze behoefte zich verhoudt tot de capaciteit aan zwemwater in de gemeente.

De doelstellingen hebben uitwerking gekregen in de volgende deelvragen die voor dit onderzoek zijn opgesteld:

1. Wat is het huidige aanbod van de gemeentelijke zwembaden op Goeree-Overflakkee?
 - a. Wat is de huidige capaciteit van de gemeentelijke zwembaden en hoe is dit te vergelijken met de capaciteit in soortgelijke gemeenten?
 - b. Wat is de capaciteit van de overige zwembaden op Goeree-Overflakkee en van de zwembaden in omliggende gemeenten?
 - c. Wat is de huidige programmering van de openbare overdekte zwembaden?
2. Wat is het verzorgingsgebied van de openbare overdekte zwembaden op Goeree-Overflakkee?
 - a. Wat is de herkomst en aard van de bezoekers van de gemeentelijke zwembaden op Goeree-Overflakkee?
 - b. Wat is het verzorgingsgebied van de zwembaden?
3. Wat zijn de ervaringen van betrokkenen ten aanzien van het huidige aanbod van zwemwater op Goeree-Overflakkee?
 - a. Wat is de ervaring van Sport en Recreatie Goeree-Overflakkee (SRGO)/de zwembadmanagers?
 - b. Wat is de ervaring van georganiseerde gebruikers/verenigingen?
 - c. Wat is de ervaring van de vereniging van recreatieondernemers?
4. Wat is de huidige en toekomstige (2025 en 2035) vraag naar overdekt zwemwater op Goeree-Overflakkee?
5. Welke scenario's zijn denkbaar voor de toekomst van de overdekte zwembaden op Goeree-Overflakkee, gelet op exploitatie en de programmering van de zwembaden?

1.2 Planningsinstrument zwembaden

Om inzicht te geven in de behoefte aan zwemwater nu en in de toekomst, wordt in dit onderzoek gebruikgemaakt van een planningsinstrument voor zwemwater. Dit planningsinstrument, ontwikkeld door het Mulier Instituut in samenwerking van de Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB), Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) en Werkgevers in Zwembaden en Zwemscholen (WiZZ), geeft op basis van landelijk verkregen data en lokaal beschikbare cijfers inzicht in het benodigde zwemwater nu en in de toekomst. Aangezien zwemwater ingezet kan worden voor verschillende activiteiten, is het van belang niet één

planningsnorm te hanteren, maar een instrument te gebruiken waarin verschillende activiteiten worden onderscheiden en separaat van elkaar worden berekend. De activiteiten die worden onderscheiden zijn:

- Leren zwemmen (leszwemmen en schoolzwemmen)
- Zwemsport
- Banenzwemmen
- Doelgroepenzwemmen
- Pretzwemmen

1.3 Leeswijzer

De rapportage is als volgt opgebouwd: hoofdstuk 2 gaat in op bevolkingsprognoses en relevante ontwikkelingen in sport- en zwemdeelname, als basis voor het onderzoek. In hoofdstuk 3 is het aanbod aan overdekt zwemwater in kaart gebracht. De capaciteit van het beschikbare zwemwater wordt inzichtelijk gemaakt en vergeleken met het beschikbare zwemwater in de regio en in vergelijkbare gemeenten. Ook wordt de programmering van de zwembaden uiteengezet. In hoofdstuk 4 worden de verzorgingsgebieden van de zwembaden inzichtelijk gemaakt aan de hand van een afstandsanalyse. Hoofdstuk 5 bevat de kwantitatieve berekeningen om inzicht te geven in de zwemwaterbehoefte op Goeree-Overflakkee en neemt hierbij de lokale context mee, zoals verkregen door middel van gesprekken. In hoofdstuk 6 volgen de scenario's voor de toekomst. Tot slot volgen in hoofdstuk 7 de samenvatting en conclusies van het onderzoek, waarbij antwoord wordt gegeven op de hoofd- en deelvragen.

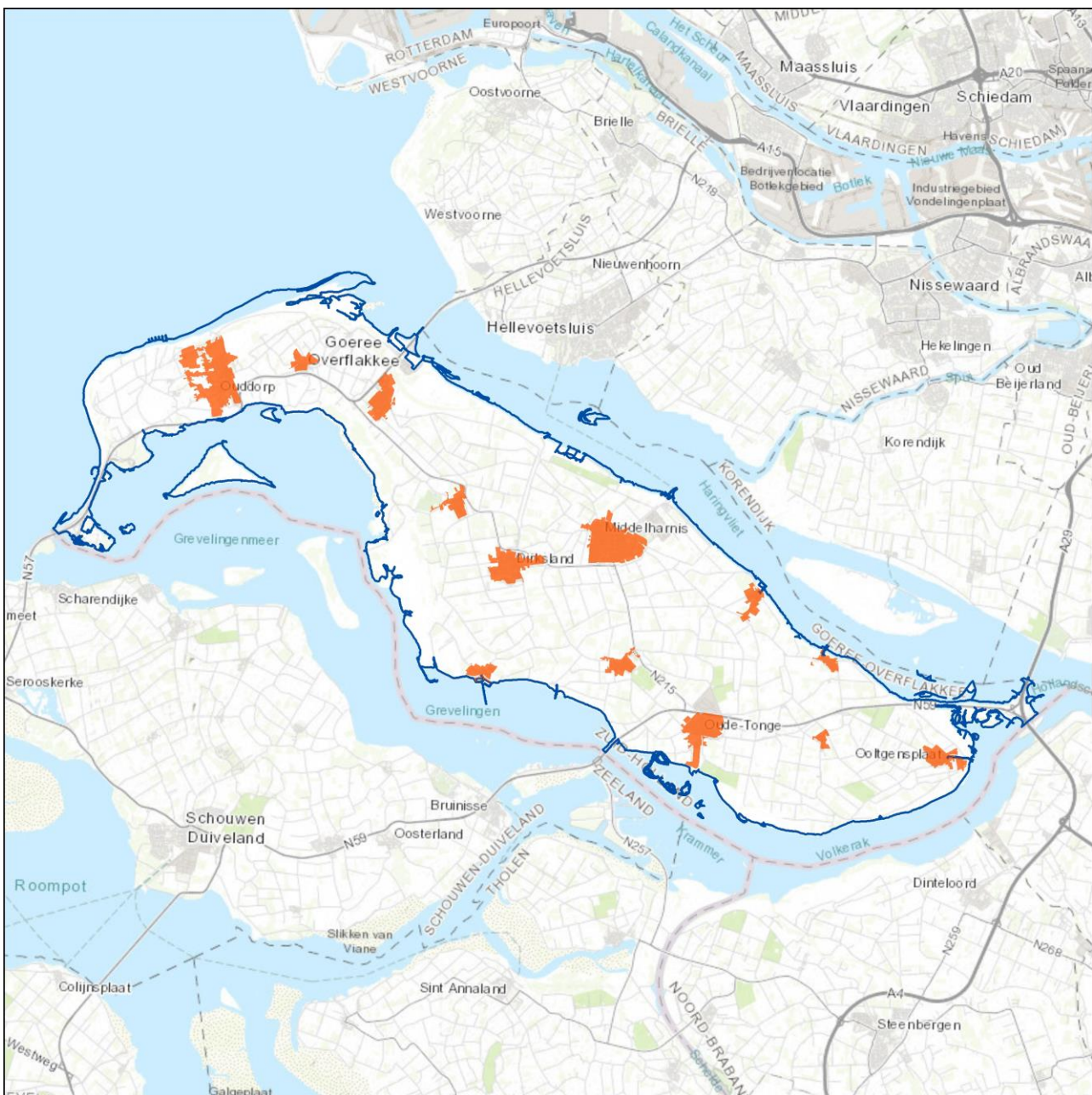
2. Relevante ontwikkelingen en prognoses

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de bevolkingsontwikkeling van de gemeente Goeree-Overflakkee en de prognoses voor de bevolkingsontwikkeling. Daarnaast worden landelijke trends en ontwikkelingen uiteengezet over sport- en zwemdeelname en wordt de ontwikkeling in accommodatiegebruik weergegeven.

2.1 Bevolkingsontwikkeling

De gemeente Goeree-Overflakkee bestaat uit 14 woonkernen en vijf buurtschappen (zie kaart 2.1). Middelharnis en Sommelsdijk zijn de grootste kernen met beide meer dan 7.000 inwoners. De gemeente heeft vier kernen met meer dan 5.000 inwoners (zie tabel 2.1). Vier kernen hebben minder dan 2.000 inwoners.

Kaart 2.1 Woonkernen van de gemeente Goeree-Overflakkee

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

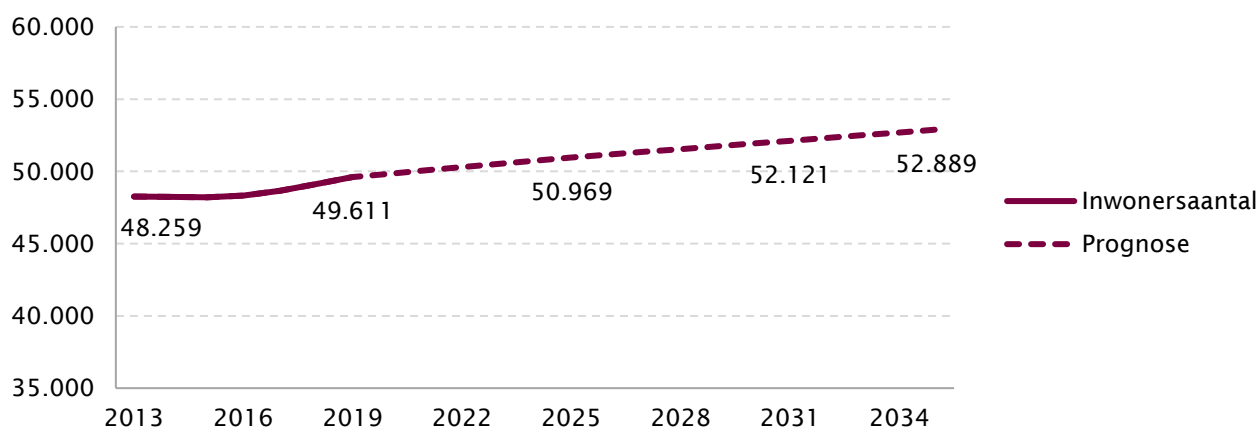
Tabel 2.1 Aantal inwoners per woonkern in de gemeente Goeree-Overflakkee in 2019

Woonkern	Aantal inwoners
Middelharnis	7.433
Sommelsdijk	7.268
Ouddorp	6.009
Dirksland	5.728
Oude-Tonge	4.818
Stellendam	3.494
Ooltgensplaat	2.678
Nieuwe-Tonge	2.381
Goedereede	2.292
Melissant	2.141
Den Bommel	1.707
Stad aan 't Haringvliet	1.355
Herkingen	1.222
Achthuizen	1.104
Totaal	49.611

Bron: Gemeente Goeree-Overflakkee, peildatum 1 januari 2019.

De gemeente Goeree-Overflakkee heeft een bevolkingsgroei meegemaakt van 48.259 inwoners in 2013 naar 49.611 inwoners in 2019 (+2,8%). Sinds 2016 heeft de gemeente een duidelijk groeiend inwonertal. De grootste stijging is te zien in de bevolkingsgroep van 65 jaar en ouder. De verwachting is dat de totale bevolking van de gemeente tot 2035 groeit tot ruim 52.889 inwoners (+6.6% t.o.v. 2019) (figuur 2.1). Ook in de toekomst zal met name het aantal 65-plussers sterk groeien (2025: +14.6% en 2035 +35.4% t.o.v. 2019). De bevolking in de leeftijdsgroep 0-19 jaar neemt af (2025: -3.1% en 2035: -7.5% t.o.v. 2019) (figuur 2.2).

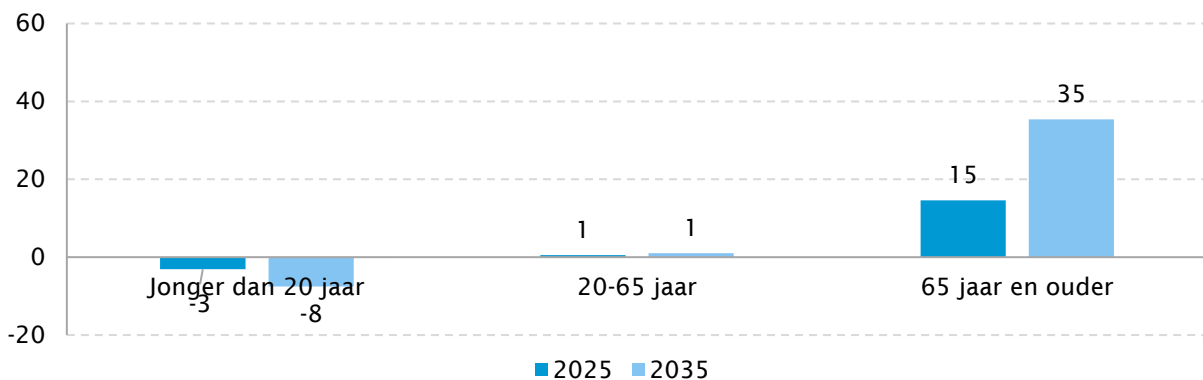
Figuur 2.1 (Verwachte) bevolkingsontwikkeling gemeente Goeree-Overflakkee 2013-2035 (in aantallen)¹

Bron: Gemeente Goeree-Overflakkee, peildatum 1 januari 2019. Bewerking op prognoses: Mulier Instituut.

¹ De bevolkingsprognose gaat uit van het stabiel doorzetten van de groei van de gemeente van de afgelopen jaren. Door de gebruikte methode is de verwachting dat deze cijfers de bovengrens van de bevolkingsgroei op Goeree-Overflakkee laten zien.

Figuur 2.2 Verwachte bevolkingsontwikkeling gemeente Goeree-Overflakkee per leeftijdsklasse per jaar (in procenten ten opzichte van 2018)

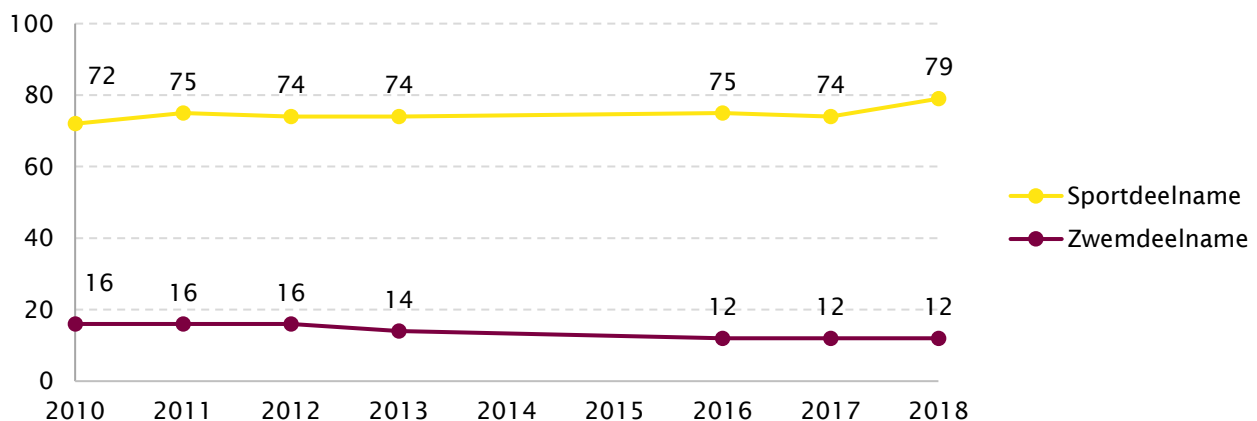
Bron: Gemeente Goeree-Overflakkee, peildatum 1 januari 2019. Bewerking op prognoses: Mulier Instituut.

2.2 Sport- en zwemdeelname

Nederland

Het landelijke sportdeelnamecijfer is al een aantal jaren stabiel (circa 75%), evenals de mate waarin de Nederlander lid is van een sportvereniging (circa 30%). De zwemdeelname is landelijk afgenomen. Lag de zwemdeelname in 2010 nog op 16 procent, in 2018 is deze deelname gedaald naar 12 procent (figuur 2.3). In de figuur is alleen de deelname voor de zwemsport weergegeven. Deelname aan leszwemmen en pretzwemmen is hierin niet opgenomen. Wel geven mensen die banenzwemmen of doelgroepenactiviteiten bezoeken dit ook soms aan als zwemsport.

Figuur 2.3 Landelijke sport- en zwemdeelname in de periode 2010–2018 (in procenten, minimaal 1x per jaar sporten)

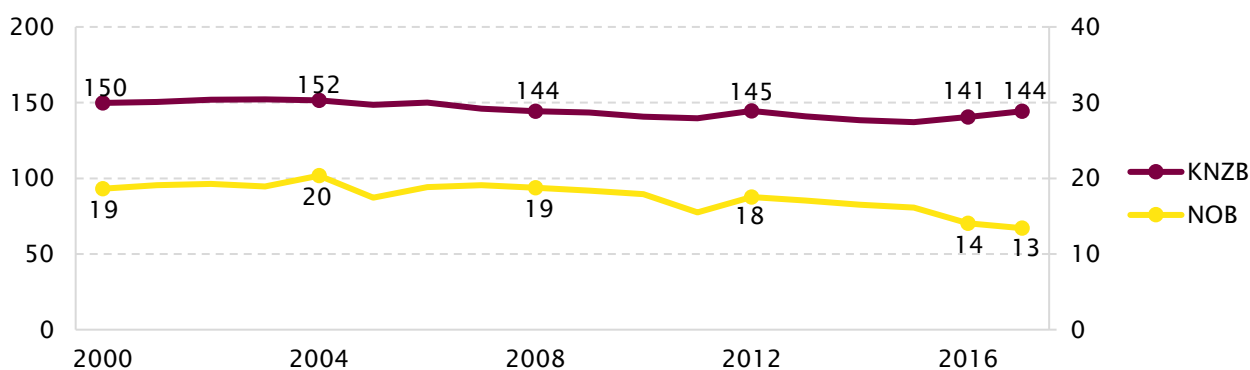
Bron: Nationaal Sportonderzoek 2010-2018. Mulier Instituut.

Een meer specifiek beeld van de deelname aan de georganiseerde zwemsport kan worden verkregen door te kijken naar het lidmaatschap van de Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB), de Reddingsbrigade en de Nederlandse Onderwatersportbond (NOB). Het aantal leden bij de KNZB is de laatste jaren weer stijgende. In 2015 waren 138.000 leden aangesloten bij de KNZB, in 2017 waren 144.000 mensen lid (figuur 2.4). Het gaat hierbij om bijna 67.000 senioren (18 jaar en ouder) en ruim 77.000 junioren (t/m 17 jaar).

In dezelfde figuur staan ook de ledenaantallen van de NOB. Bij deze bond is sprake van een daling van het ledental. Van bijna 19.000 leden in 2000 naar 13.500 leden in 2017. In 2017 kende de bond ruim 12.000 seniorleden en bijna 1.500 juniorleden. Het aantal junioren is sinds 2000 gestegen (+51%), het aantal

senioren is gedaald (-29%). In de figuur zijn de ledentallen van de Reddingsbrigade Nederland niet opgenomen. Deze aantallen zijn sinds 2012 bijgehouden en laten een stabiel aantal zien van ongeveer 23.000 leden die bij de bond zijn aangesloten. In de ledenaantallen is wel een verschuiving te zien naar meer senioren (+30%) en minder junioren (-23%).

Figuur 2.4 Aantal lidmaatschappen bij de Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB) en de Nederlandse Onderwatersport Bond (NOB) in de periode 2000–2017 (aantallen x 1.000, linkeras KNZB, rechteras NOB)

Bron: NOC*NSF, 2000-2017. Bewerking: Mulier Instituut.

Goeree-Overflakkee

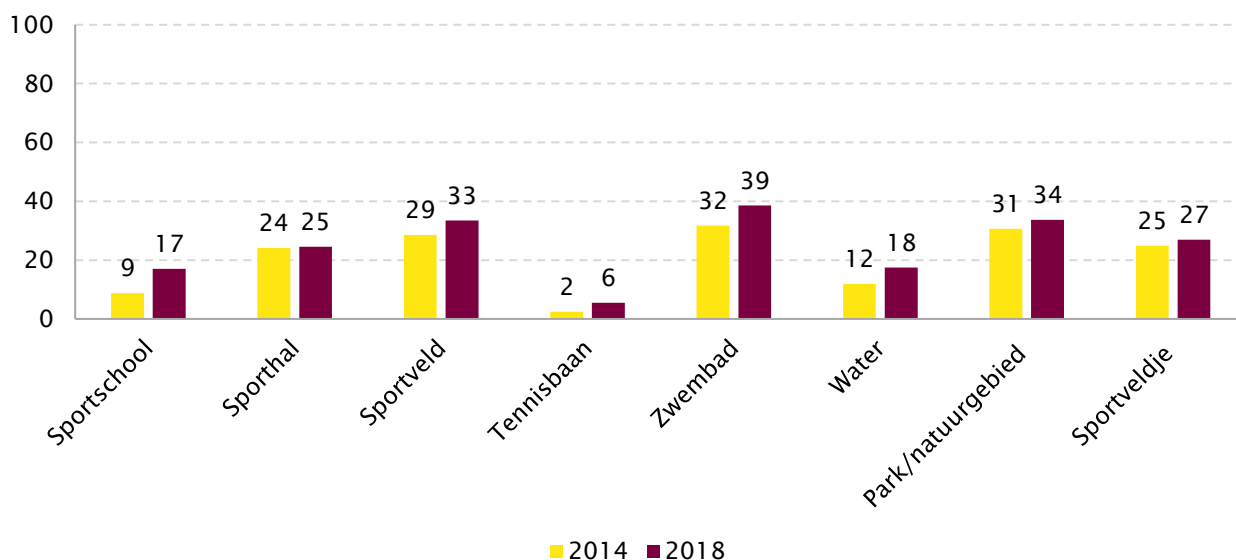
De gemeente Goeree-Overflakkee heeft via een enquête bij de inwoners inzicht gekregen in het sport- en beweeggedrag van inwoners (Monitor sport, bewegen en leefstijl Goeree-Overflakkee 2019). De sportdeelname op Goeree-Overflakkee ligt iets hoger dan het landelijk gemiddelde (83% t.o.v. 79%). Het valt de gemeente op dat met name de wekelijkse sportdeelname van de jeugd hoog is. Wel ziet de gemeente een daling in het verenigingslidmaatschap. Op Goeree-Overflakkee is momenteel 0,8 procent van de bevolking lid van een KNZB-vereniging, hetgeen neerkomt op bijna 400 inwoners. Dit percentage is gelijk aan het landelijk gemiddelde (RIVM, 2019). Verenigingen niet aangesloten bij de KNZB zijn niet in dit cijfer opgenomen.

2.3 Ontwikkeling accommodatiegebruik

Om goede voorspellingen te kunnen doen over de behoefte aan sportaccommodaties, is gekeken naar de trendmatige ontwikkelingen van het gebruik van sportaccommodaties en hoe dit van invloed is op de toekomstige behoefte.

Als we kijken naar het gebruik van sportaccommodaties, wordt door kinderen het meest gebruikgemaakt van het zwembad, een park en het sportveld (figuur 2.6). Het zwembad is de meest genoemde sportaccommodatie; dit valt te verklaren doordat bijna alle kinderen in Nederland op zwemles gaan. Het gebruik van het zwembad als sportaccommodatie kent in 2018 ten opzichte van 2014 een stijging. Deze trend is vergelijkbaar met het gebruik van andere sportaccommodaties.

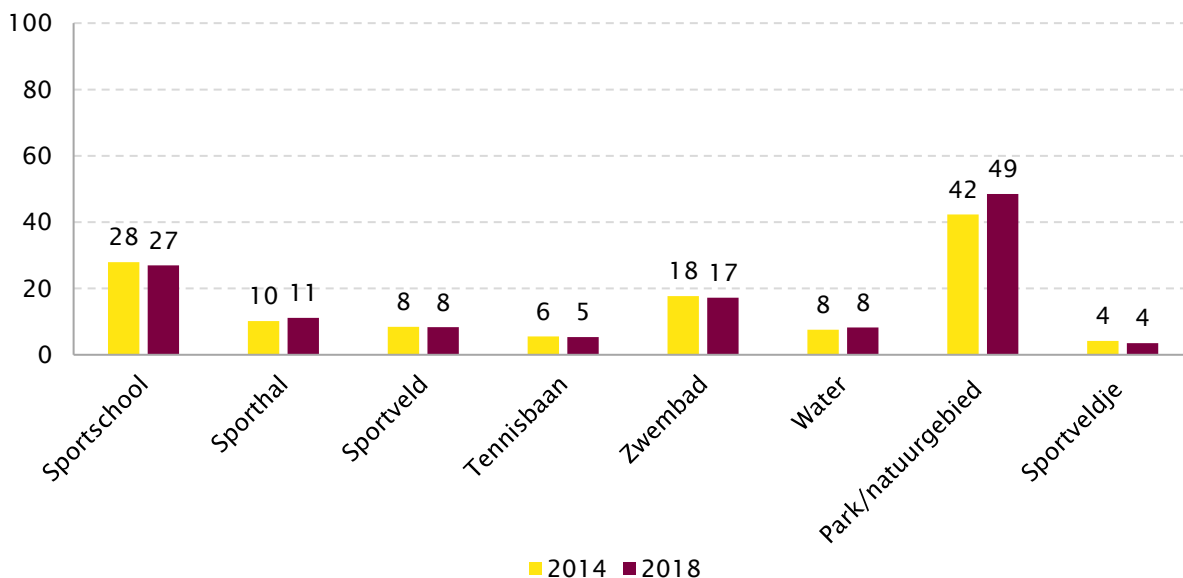
Figuur 2.6 Gebruik van typen accommodaties voor sportbeoefening door kinderen in 2014 en 2018 (in procenten)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO), 2014 en 2018 (Mulier Instituut).

Volwassenen hebben een veel groter gebruik van de openbare ruimte en de sportschool. Het zwembad komt qua accommodatiegebruik voor sportbeoefening op de derde plek (figuur 2.7). Bij volwassenen is voor de meeste accommodaties een daling te zien in het gebruik in 2018 ten opzichte van 2014. Alleen het gebruik van het park/natuurgebied is sterk gestegen.

Figuur 2.7 Gebruik van typen accommodaties voor sportbeoefening door volwassenen in 2014 en 2018 (in procenten)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO), 2014 en 2018 (Mulier Instituut).

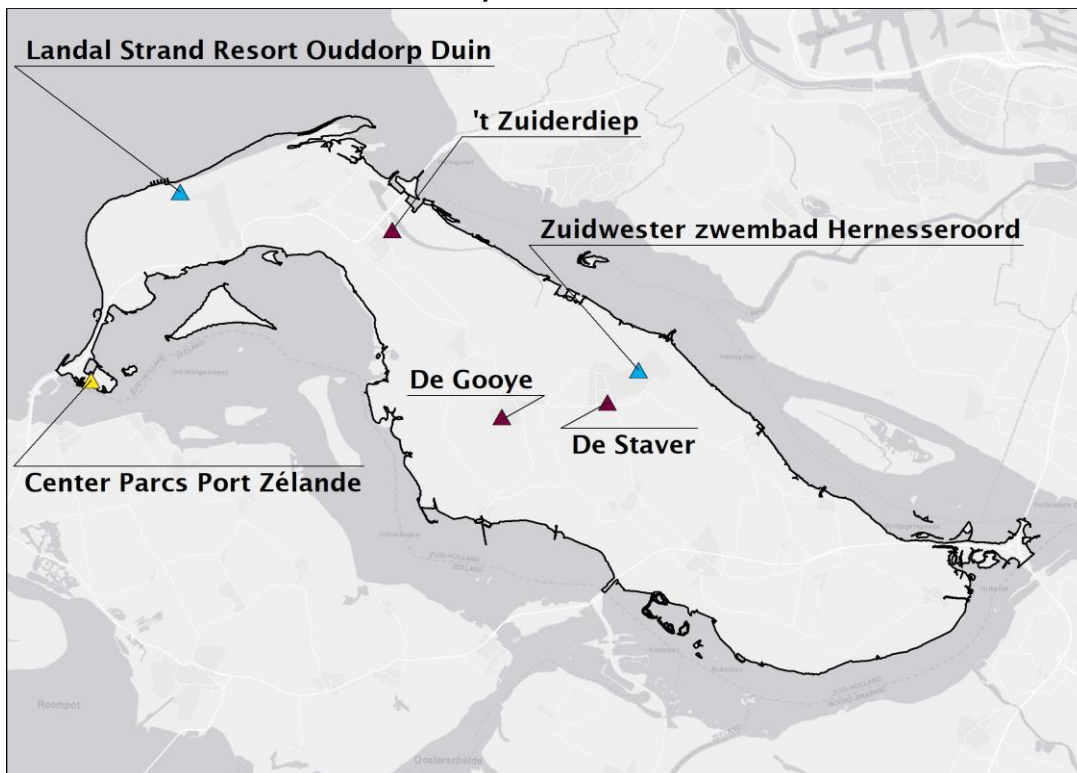
3. Aanbod overdekt zwemwater

3.1 Capaciteit

In de gemeente Goeree-Overflakkee zijn drie gemeentelijke zwembaden: De Staver, De Gooye en 't Zuiderdiep. Alle drie de zwembaden zijn in de jaren '70/'80 gebouwd (De Staver: 1987; De Gooye: 1975; 't Zuiderdiep: 1988). De exploitatie van deze openbare zwembaden is sinds 2017 in handen van Stichting Sport en Recreatie Goeree-Overflakkee (SRGO). Zwembad De Staver, gevestigd in Sommelsdijk, bestaat uit een diepbassin van 25 meter lang, met vier banen breed oplopend van 1,20 meter tot 2,00 meter met een temperatuur van 28,5 graden. Het diepbassin heeft een uitstulping naar een ondiep gedeelte van 8 bij 8 meter met een maximale diepte van 0,85 meter. De Gooye in Dirksland bestaat ook uit een diepbassin van 25 meter lang en vier banen breed en heeft een hogere temperatuur van 30 graden. Naast het diepbassin is een klein peuterbassin aanwezig. 't Zuiderdiep, in Stellendam, is in 2013 gerenoveerd. Het zwembad bestaat uit meerdere bassins, een diepbassin van 25 meter lang met vier banen, een recreatief bassin van 151m², een peuterbassin en een groot buitenbassin (750m²). Het diepbassin heeft een temperatuur van 29,5 graden en het recreatief bassin heeft een temperatuur van 32 graden.

In de gemeente bevinden zich ook nog overdekte zwembaden bij vakantieparken en bij een zorginstelling. Center Parcs Port Zélande beschikt over een zwemparadijs dat opengesteld is voor bezoekers van buiten het park. Dit zwembad bestaat uit een golfslagbad (ongeveer 450m²), peuterbad en buitenbad. Daarnaast zijn er nog allerlei speelfaciliteiten als glijbanen, wildwaterbaan en een kinder-doe-bad. Landal Strand Resort Ouddorp Duin beschikt over een klein overdekt zwembad. Dit zwembad is niet opengesteld voor bezoekers van buiten het vakantiepark en wordt daarom niet meegenomen in dit onderzoek. Ook zwembad Hernesseroord bij zorginstelling Zuidwester is niet open voor bezoekers van buitenaf, dit zwembad wordt ingezet voor therapeutische doeleinden en wordt daarom ook niet meegenomen in het onderzoek. Kaart 3.1 geeft inzicht in alle overdekte zwembaden op Goeree-Overflakkee.

Kaart 3.1 Overdekte zwembaden op Goeree-Overflakkee in 2019

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Capaciteit overdekt zwemwater op Goeree Overflakkee

Niet al het zwemwater is geschikt voor alle activiteiten (leren zwemmen, zwemsport, banenzwemmen, doelgroepen zwemmen en pretzwemmen). Tabel 3.1 geeft inzicht in de capaciteit van de zwembaden op Goeree-Overflakkee uitgesplitst voor de verschillende activiteiten waar het voor geschikt is (zie bijlage 1). Hierbij is geen rekening gehouden met de programmering van de zwembaden, alleen met de definitie geschikt zwemwater op basis van het planningsinstrument.

Tabel 3.1 Capaciteit (in m²) overdekt zwemwater op Goeree-Overflakkee uitgesplitst naar activiteit

	De Staver	't Zuiderdiep	De Gooye	Port Z�elande
<i>Totaal</i>	314	401	250	450
Oppervlakte overdekt zwemwater (m ²)				
Leren zwemmen	250	401	250	450
Zwemsport	250	0	0	0
Banenzwemmen	250	250	250	0
Doelgroepen zwemmen	250	401	250	450
Pretzwemmen	314	401	250	450

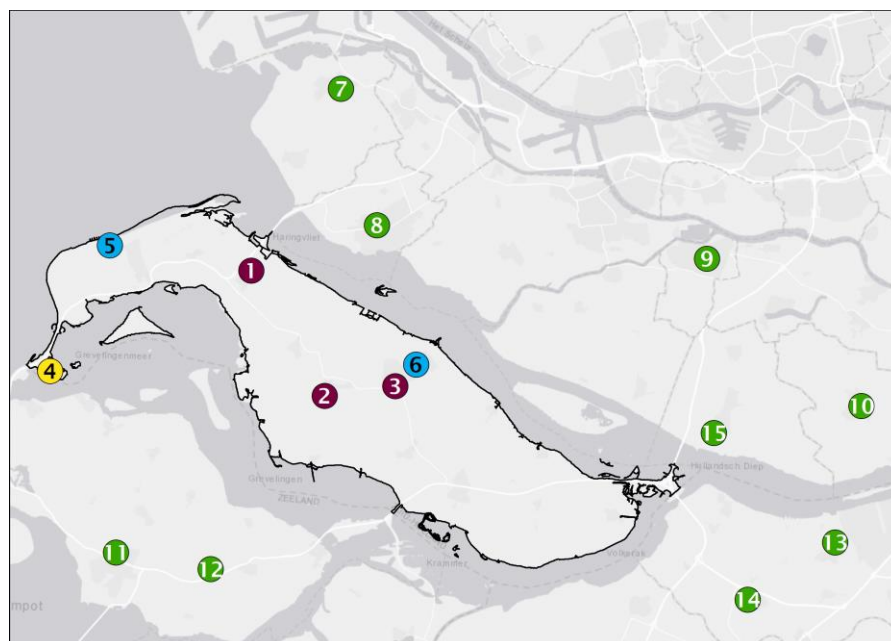
Tabel 3.1 laat zien dat de gemeentelijke zwembaden een vrij identiek karakter hebben, doordat alle drie de zwembaden over een diepbassin beschikken met gelijke afmetingen. In 't Zuiderdiep en De Gooye is geen capaciteit weergegeven voor zwemsport omdat de temperatuur in deze bassins te hoog is voor deze activiteit. Voor 't Zuiderdiep kan het recreatiebassin naast pretzwemmen ook ingezet worden voor leren zwemmen en doelgroepen zwemmen; door de aflopende bodem is de verwachting dat niet het volledige bassin voor deze activiteiten wordt ingezet.

Capaciteit buurgemeenten overdekt zwemwater

In de omgeving van Goeree-Overflakkee zijn onder andere openbare zwembaden gevestigd in Hellevoetsluis, Hoeksche Waard, Moerdijk, Schouwen-Duiveland en Westvoorne (kaart 3.2). De gemeente Hoeksche Waard beschikt over drie openbare zwembaden; Schouwen-Duiveland en Moerdijk hebben er twee. Alle gemeenten beschikken over een zwembad met diepbassin van minimaal vier banen breed. Het zwembad in Hellevoetsluis² en twee van de zwembaden in Hoeksche Waard beschikken over een recreatiebassin. Laco Schouwen-Duiveland heeft naast het diepbassin nog een los instructiebassin.

² Voor Hellevoetsluis zijn de capaciteiten van het nieuwe zwembad opgenomen. Dit zwembad zal worden gebouwd in plaats van het huidige zwembad De Eendracht. Het is niet duidelijk of dit op dezelfde locatie komt.

Kaart 3.2 Zwembaden op Goeree-Overflakkee en overdekte zwembaden in de regio

- 1: 't Zuiderdiep
- 2: De Gooye
- 3: De Staver
- 4: Center Parcs Port Zélande
- 5: Landal Strand Resort Ouddorp Duin
- 6: Zuidwester Hernesseroord
- 7: De Meander
- 8: De Eendraght
- 9: De Boogerd
- 10: Laco Sportcentrum Strijen
- 11: Laco Sportcentrum Schouwen-Duiveland
- 12: Zwembad Dol-fijn
- 13: Optisport de Niervaert
- 14: Zwembad De Oester
- 15: Zwembad De Waterstee

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Op basis van de analyse is te verwachten dat inwoners van Hoeksche Waard en Schouwen-Duiveland voldoende zwemwater in de eigen gemeente hebben. In Westvoorne is geen geschikt zwemwater voor zwemsport, de verwachting is dat in dit zwembad wel zwemsport wordt beoefend. Het nieuwe zwembad in Hellevoetsluis gaat beschikken over een 5-baans 25-meterbassin. Het is nog onduidelijk of dit zwembad qua temperatuur geschikt is voor de zwemsport. In dit onderzoek is daar wel vanuit gegaan. De gemeente Hellevoetsluis heeft met name voor banenzwemmen relatief weinig zwemwater beschikbaar per 100 inwoners in vergelijking met de andere gemeenten. De gemeenten Westvoorne en Moerdijk laten eenzelfde beeld zien in het aanbod als op Goeree-Overflakkee. Er is relatief veel zwemwater voor alle activiteiten behalve voor de zwemsport. Door ongeschiktheid van de temperatuur van het diepbassin hebben deze gemeenten geen geschikt zwemwater voor de zwemsport.

Tabel 3.3 Capaciteit (in m²) overdekte zwembaden Goeree-Overflakkee en buurgemeenten totaal en per 100 inwoners

	Goeree- Overflakkee	Hellevoet- sluis	Hoeksche Waard	Schouwen- Duiveland	Westvoorne	Moerdijk
Inwonertal	49.611	40.049	86.656	33.779	14.626	36.967
Aantal zwembaden	3*	1	3	2	1	2
Oppervlakte overdekt zwemwater (m ²)						
Leren zwemmen	901	563	1.255	735	250	667
Zwemsport	250	313	899	375	0	0
Banenzwemmen	750	313	899	575	250	513
Doelgroepenzwemmen	901	563	1.099	735	250	667
Pretzwemmen	965	563	1.255	735	250	667
Oppervlakte per 100 inwoners (m ²)						
Leren zwemmen	1,8	1,4	1,4	2,2	1,7	1,8
Zwemsport	0,5	0,8	1,0	1,1	0,0	0,0
Banenzwemmen	1,5	0,8	1,0	1,7	1,7	1,4
Doelgroepenzwemmen	1,8	1,4	1,3	2,2	1,7	1,8
Pretzwemmen	1,9	1,4	1,4	2,2	1,7	1,8

Bron: navraag Mulier Instituut bij verschillende zwembaden.

* Port Zélande is niet meegenomen in deze berekeningen om een duidelijk beeld van de gemeentelijke zwembaden te kunnen geven.

Capaciteit referentiegemeenten overdekt zwemwater

In deze paragraaf wordt een vergelijking gemaakt met gemeenten die qua inwonertallen en stedelijkheid overeenkomen met Goeree-Overflakkee. De capaciteiten zijn toebedeeld op basis van de definitie geschikte capaciteit voor een bepaalde activiteit. Er is niet in de programmering van de zwembaden gekeken of de capaciteit ook daadwerkelijk voor deze activiteit wordt ingezet.

In de meeste referentiegemeenten zijn minder zwembaden dan in de gemeente Goeree-Overflakkee. Alleen de gemeente Hollands Kroon heeft meer zwembaden beschikbaar. Krimpenerwaard heeft slecht één overdekt openbaar zwembad, maar wel veel openluchtzwembaden. In de zomer bieden deze zwembaden een aanvullende capaciteit op het gebied van zwemlessen en pretzwemmen.

Goeree-Overflakkee beschikt van alle gemeenten over het meeste zwemwater geschikt voor leszwemmen. Alleen gemeente Hollands Kroon heeft meer zwemwater geschikt voor de activiteiten banenzwemmen, doelgroepen zwemmen en recreatief zwemmen. De andere gemeenten hebben minder zwemwater beschikbaar voor deze activiteiten. De capaciteit voor zwemsport is in alle gemeenten vrij laag. Dit komt veelal door een te hoge temperatuur van het diepbassin, waardoor het op basis van de gestelde definitie niet geschikt is voor de zwemsport.

Tabel 3.4 Capaciteit overdekte zwembaden Goeree-Overflakkee en referentiegemeenten in vierkante meters totaal en per 100 inwoners

	Goeree- Overflakkee	De Fryske Marren	Hollands Kroon	Krimpener- waard
Inwonertal	49.611	51.430	47.815	56.048
Aantal zwembaden	3	2	4	1
Oppervlakte overdekt zwemwater (m2)				
Leren zwemmen	901	757	813	375
Zwemsport	250	0	250	0
Banenzwemmen	750	625	1.053	375
Doelgroepen zwemmen	901	757	813	375
Pretzwemmen	965	757	1.225	375
Oppervlakte per 100 inwoners (m2)				
Leren zwemmen	1,8	1,5	1,7	0,7
Zwemsport	0,5	0,0	0,5	0,0
Banenzwemmen	1,5	1,2	2,2	0,7
Doelgroepen zwemmen	1,8	1,5	1,7	0,7
Pretzwemmen	1,9	1,5	2,6	0,7

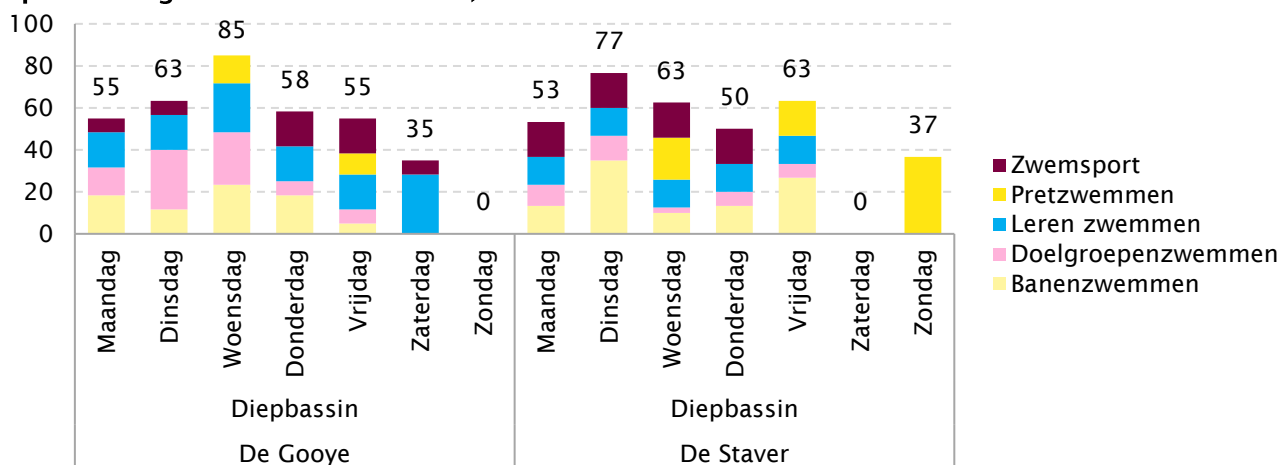
Bron: navraag Mulier Instituut bij verschillende zwembaden

3.2 Programmering

Aanbod bestaat niet alleen uit vierkante meters zwemwater, maar ook uit de aangeboden activiteiten, dus de programmering van de zwembaden. Om inzicht te krijgen in de activiteiten die in de zwembaden worden aangeboden, is een analyse gemaakt van de programmering van de drie gemeentelijke zwembaden (figuur 3.1 en 3.2). De programmering van De Gooye laat zien dat het zwembad met name op woensdag veel uren activiteiten aanbiedt. Op zaterdag is het zwembad relatief weinig uren bezet en op het zondag is het zwembad gesloten. De Gooye biedt een grote variëteit aan activiteiten aan. De meeste

uren worden aangeboden voor lezswemmen en doelgroepactiviteiten. De doelgroepactiviteiten bestaan voornamelijk uit activiteiten voor ouderen zoals *fifty fit* en Meer Bewegen voor Ouderen, maar ook bieden zij ouder-kindzwemmen aan. De Staver laat ongeveer eenzelfde beeld qua bezetting zien als De Gooye. Het zwembad biedt doordeweeks met name banenzwemmen en leren zwemmen aan. Op woensdag, vrijdag en zondag is veel ruimte voor pretzwemmen. Op zaterdag is in dit zwembad geen standaard programmering opgenomen, maar is er wel ruimte voor diplomazwemmen en incidentele verhuur.

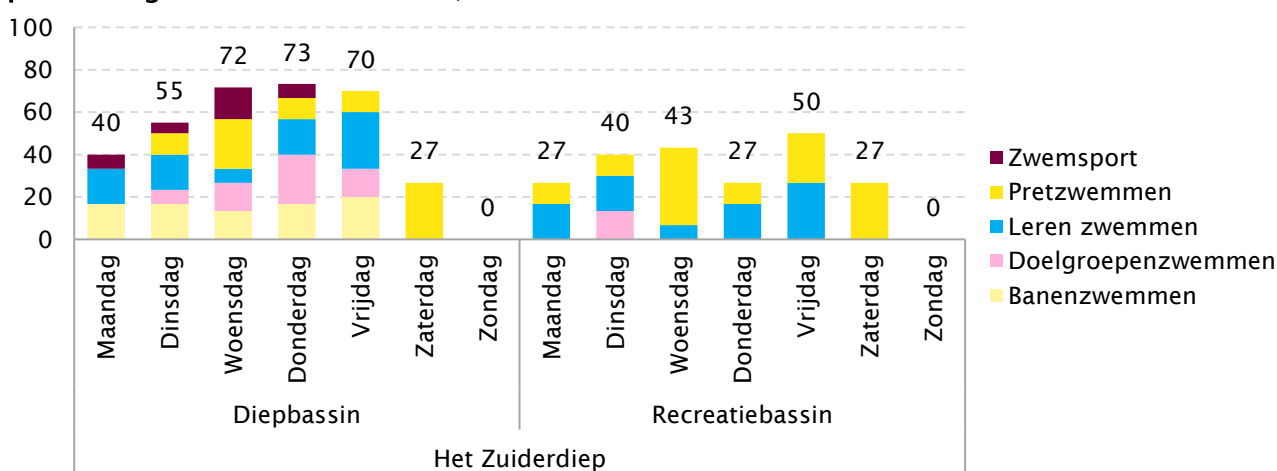
Figuur 3.1 Bezetting De Gooye en De Staver o.b.v. standaardrooster 2019 (in procenten van openstellingsuren 7:00–22:00 uur)

Bron: SRGO, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

't Zuiderdiep bestaat uit twee bassins, een diepbassin en een recreatiebassin. De bezetting qua programmering van het diepbassin is vergelijkbaar met de bezetting van De Gooye en De Staver. Het recreatief bassin wordt wat minder uren per week gebruikt. Dit is vergelijkbaar met andere zwembaden in Nederland. Leren zwemmen is qua uren een grote activiteit in het zwembad en doordat het zwembad beschikt over een recreatiebassin wordt er ook veel pretzwemmen aangeboden. Tijdens de pretzwemuren in de ochtend en middag in het recreatiebassin is het diepbassin open voor banenzwemmers. Het diepbassin wordt beperkter dan de andere twee zwembaden ingezet voor zwemsport.

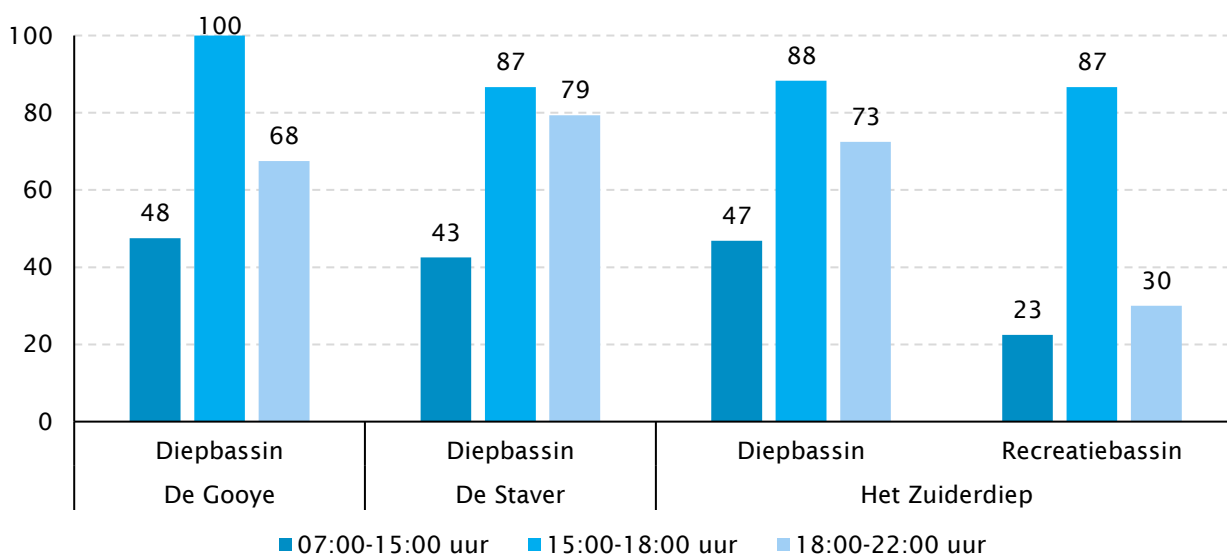
Figuur 3.2 Bezetting 't Zuiderdiep o.b.v. standaardrooster 2019 (in procenten van openstellingsuren 7:00–22:00 uur)

Bron: SRGO, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur 3.3 geeft meer inzicht in de momenten van de dag dat de zwembaden op doordeweekse dagen bezet zijn. Voor alle drie de zwembaden geldt dat de bezetting met name plaatsvindt na 15:00 uur en in de avond. Overdag is de bezetting van de zwembaden een stuk lager. Dit is vergelijkbaar met andere zwembaden in plattelandsgebieden in Nederland. Overdag worden er vaak minder activiteiten aangeboden dan in de avonduren. Voor een goede exploitatie van het zwembad is het wel van belang aandacht te hebben voor deze uren overdag.

Figuur 3.3 Bezetting De Gooye, De Staver en 't Zuiderdiep o.b.v. tijdsvakken per dag voor doordeweekse dagen

Bron: SRGO, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

SRGO stuurt de zwembaden erop aan om meer zicht te krijgen in elkaars activiteiten. Op die manier kunnen activiteiten beter worden afgestemd waardoor een aantrekkelijkere programmering van de zwembaden op het eiland als geheel mogelijk is. In de huidige situatie heeft dit vorm gekregen in de afstemming van grotere activiteiten zoals de van de vakantieprogrammering en de incidentele activiteiten als filmavond of discozwemmen. Door het karakter van zwembad De Gooye speelt afstemming van de programmering in mindere mate voor dit bad dan voor De Staver en 't Zuiderdiep die qua karakter meer gelijk zijn. Daarnaast is in De Staver en 't Zuiderdiep ook naar de zwemlesmethode gekeken en is die op elkaar afgestemd.

4. Verzorgingsgebieden

In dit hoofdstuk wordt meer inzicht gegeven in het verzorgingsgebied van de gemeentelijke zwembaden op Goeree-Overflakkee. In de eerste paragraaf wordt getoond waar de abonneerders van de openbare zwembaden vandaan komen. In de tweede paragraaf wordt inzicht gegeven in de reisafstand naar de openbare zwembaden in en om Goeree-Overflakkee voor de inwoners van de gemeente.

4.1 Abonneerders

In deze paragraaf wordt gekeken naar abonneerders. Niet alle bezoekers van zwembaden zijn abonneerders, maar van de abonneerders kunnen we wel bruikbare informatie ophalen die we van de losse kaartverkopen niet hebben, namelijk inzicht in de postcode van deze gebruikers van de zwembaden. Op basis van de postcodes van abonneerders van de drie overdekte zwembaden wordt inzicht gegeven in het verzorgingsgebied van deze zwembaden. Abonneerders zijn in dit geval mensen die een abonnement/meerbanenkaart hebben gekocht voor banenzwemmen, doelgroepactiviteiten of zwemlessen. Niet van alle abonneerders wordt de postcode bijgehouden. In de praktijk blijkt dat dit vaker gebeurt bij leszwemmen en minder vaak bij banenzwemmen en doelgroepactiviteiten.

In bijlage 1 zijn de kaarten opgenomen die inzicht geven in de abonneerders van de zwembaden. De analyse laat zien dat het verzorgingsgebied van De Gooye zich met name bevindt rond de kernen Dirksland, Herkingen en Stad aan 't Haringvliet; het verzorgingsgebied van De Staver bevindt zich met name rond Middelharnis, Nieuwe-Tonge en Oude-Tonge. 't Zuiderdiep heeft een groter verzorgingsgebied met mensen uit Ouddorp, Goedereede en Stellendam en ook van buiten de gemeente met mensen uit Hellevoetsluis en Westvoorne. Tabel 4.1 laat zien hoeveel procent van de abonneerders van het zwembad van binnen en van buiten de gemeente komen. 't Zuiderdiep laat met 36 procent van de abonneerders uit andere gemeente zien dat het een duidelijke regionale functie heeft. Slechts 4 van de 1.375 abonneerders komen niet van Goeree-Overflakkee of een van de omliggende gemeenten, maar van verder weg. De verwachting is dat dit toeristen zijn met een abonnement. De andere twee zwembaden hebben vooral een functie voor de inwoners van de eigen gemeente. Gezien de ligging van 't Zuiderdiep en de meer uitgebreide faciliteiten, is het verschil in verzorgingsgebied tussen de zwembaden niet vreemd.

Tabel 4.1 Percentage abonneerders gemeentelijke zwembaden van binnen en van buiten de gemeente per zwembad

	Goeree-Overflakkee	Omliggende gemeenten
De Gooye (n=180)	99	1
De Staver (n=266)	98	2
't Zuiderdiep (n=1.375)	64	36

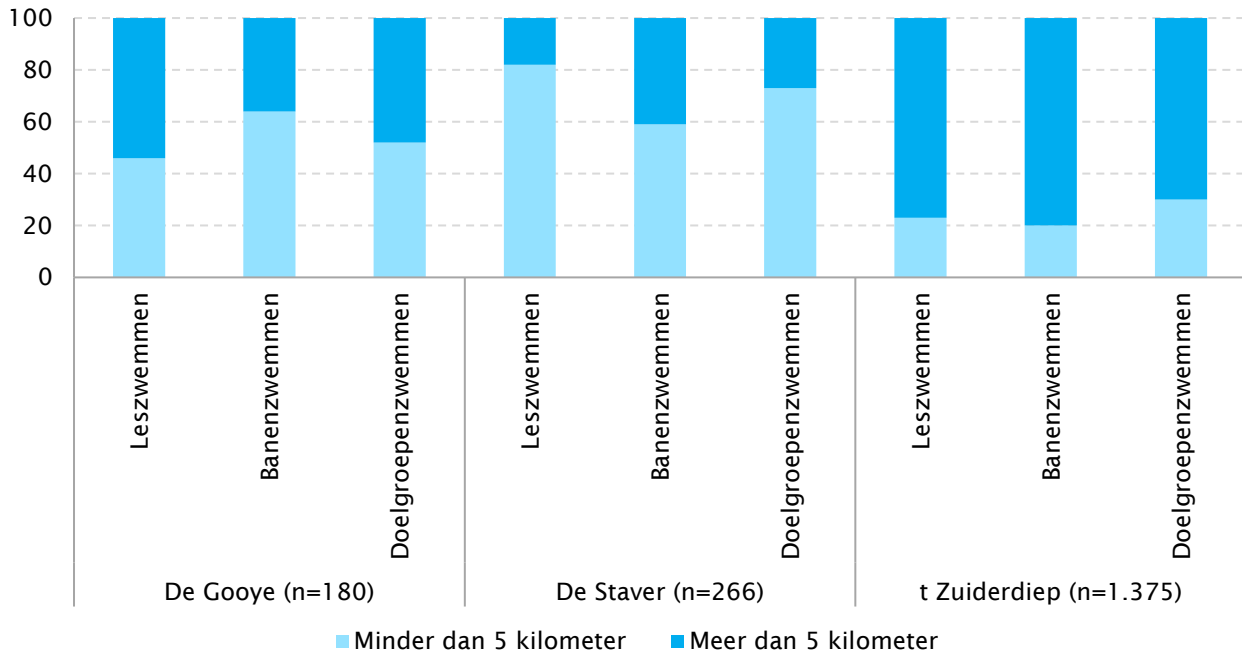
Bron: SRGO, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

Op basis van de postcodes van de abonneerders is ook gekeken naar de activiteit die mensen uitvoeren (figuur 4.1). Niet alle activiteiten zijn los gezien. Doordat recreatieve zwemmers vaker incidentele bezoekers zijn dan abonneerders, was het aantal postcodes bij deze groep zeer gering. Deze abonneerders voor recreatief zwemmen zijn opgeteld bij de banenzwemmers.

De verschillen in reisafstand lijken weinig te maken te hebben met de activiteit die abonneerders uitvoeren in het zwembad. Ongeveer de helft van de abonneerders van zwembad De Gooye woont binnen 5 kilometer van zwembad. Dit geldt voor alle activiteiten. De abonneerders van De Staver wonen veelal nog iets dichterbij. Voor het leszwemmen woont zelfs 80 procent van de

abonementhouders binnen 5 kilometer van het zwembad. 't Zuiderdiep laat een ander beeld zien dan de andere twee zwembaden. De abonementhouders van dit zwembad reizen veelal verder dan 5 kilometer om gebruik te maken van het zwembad. Dit komt overeen met het beeld dat er relatief veel abonementhouders van buiten de gemeente gebruikmaken van dit zwembad.

Figuur 4.1 Abonnementhouders gemeentelijke zwembaden uitgesplitst naar reisafstand van minder dan en meer dan 5 kilometer (in procenten)

Bron: SRGO, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

4.2 Reisafstand

Door te kijken naar reisafstanden van inwoners van de gemeente naar het dichtstbijzijnde zwembad, kunnen de verzorgingsgebieden van de zwembaden ook meer theoretisch in kaart worden gebracht. Het kan namelijk zijn dat inwoners momenteel geen gebruikmaken van de gemeentelijke zwembaden omdat deze te ver weg zijn. Zij kunnen dan kiezen voor een ander zwembad in een andere gemeente, of zij kiezen ervoor om helemaal geen gebruik te maken van het zwembad. De verzorgingsgebieden van de zwembaden zijn gebaseerd op reisafstanden naar het dichtstbijzijnde zwembad. Reisafstand is een van de belangrijkste criteria op basis waarvan mensen een zwembad kiezen (Floor et al., 2019). Er spelen echter ook andere factoren mee in het maken van die keuze, zoals programmering en prijs.

In deze paragraaf wordt als eerste gekeken naar de reisafstand naar de drie gemeentelijke zwembaden op Goeree-Overflakkee. Vervolgens wordt ook gekeken hoe die reisafstand verandert als de zwembaden die zich buiten de gemeente bevinden worden meegenomen.

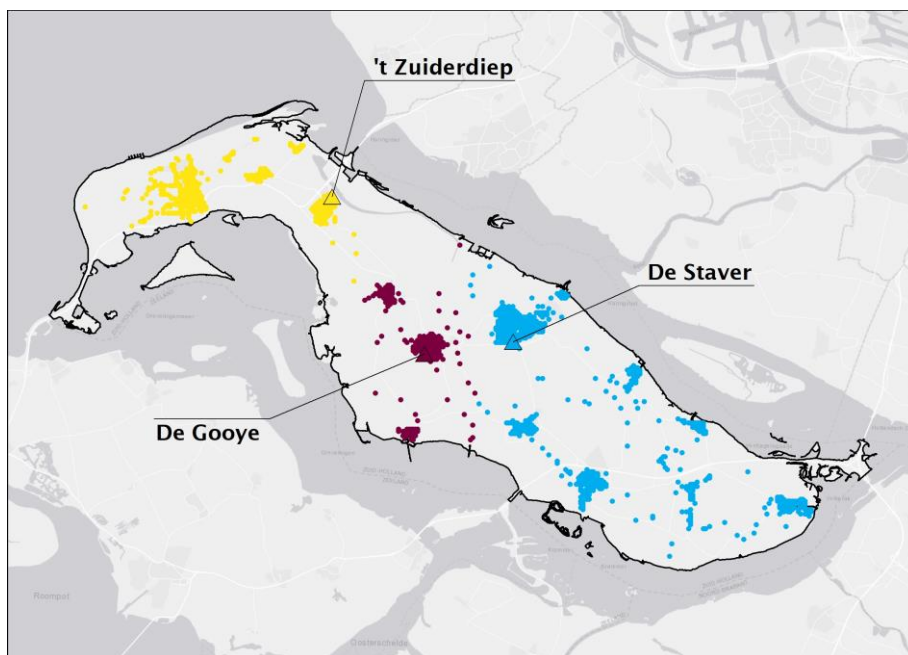
De gemiddelde reisafstand voor inwoners van Goeree-Overflakkee naar een gemeentelijk zwembad op Goeree-Overflakkee is 4,8 kilometer. De reisafstanden verschillen sterk voor de verschillende kernen van de gemeente (tabel 4.2). Inwoners uit Dirksland, Sommelsdijk en Stellendam reizen gemiddeld het minst ver naar het dichtstbijzijnde zwembad. Voor inwoners van Den Bommel, Achthuizen en Ooltgensplaat zijn de reisafstanden het langst.

Tabel 4.2 Gemiddelde reisafstand voor inwoners uit de verschillende kernen van de gemeente naar het voor hun dichtstbijzijnde gemeentelijke zwembad binnen de gemeente (in km)

Woonplaats	Inwonertal	Gemiddelde afstand naar zwembad in de gemeente
Sommelsdijk	7.268	1,2
Middelharnis	7.433	1,5
Ouddorp	6.009	8,2
Dirksland	5.728	0,8
Oude-Tonge	4.818	8,4
Stellendam	3.494	1,2
Ooltgensplaat	2.678	17,1
Nieuwe-Tonge	2.381	4,8
Goedereede	2.292	4,5
Melissant	2.141	4,4
Den Bommel	1.707	10,8
Stad aan 't Haringvliet	1.355	7,0
Herkingen	1.222	5,8
Achthuizen	1.104	13,1
Goeree Overflakkee	49.625	4,8

Bron: Gemeente Goeree-Overflakkee, 2019. Bewerking: Mulier Instituut.

Kaart 4.1 Inwoners toegewezen aan dichtstbijzijnde openbare overdekte zwembad op Goeree-Overflakkee

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Legenda: Geel= 't Zuiderdiep, paars= De Gooye, blauw= De Staver.

Kaart 4.1 laat zien dat het verzorgingsgebied van De Staver vrij groot is. In de analyse van reisafstanden valt te zien dat in dit verzorgingsgebied 20 procent van de toebedeelde inwoners van Goeree-Overflakkee een reisafstand heeft van meer dan 10 kilometer (tabel 4.3). De maximale reisafstand voor inwoners naar De Staver is 18 kilometer. Het verzorgingsgebied van De Gooye op basis van reisafstand is relatief klein. Door de bereikbaarheid van De Staver ligt dit zwembad voor een deel van de inwoners net iets dichterbij dan De Gooye. In de praktijk wordt verwacht dat deze inwoners een keuze maken tussen één van beide

zwembaden op basis van programmering. In het verzorgingsgebied van De Gooye woont de helft van de toebedeelde inwoners binnen 1 kilometer van het zwembad; de maximale reisafstand is beperkter met ruim 6 kilometer. 't Zuiderdiep valt op door de grote hoeveelheid inwoners die tussen de 5-10 kilometer moeten reizen om bij het zwembad te komen. Dit komt doordat dit zwembad ook voor de kern Ouddorp een voorziening biedt. De maximale reisafstand die inwoners van Goeree-Overflakkee afleggen tot dit zwembad is 13 kilometer.

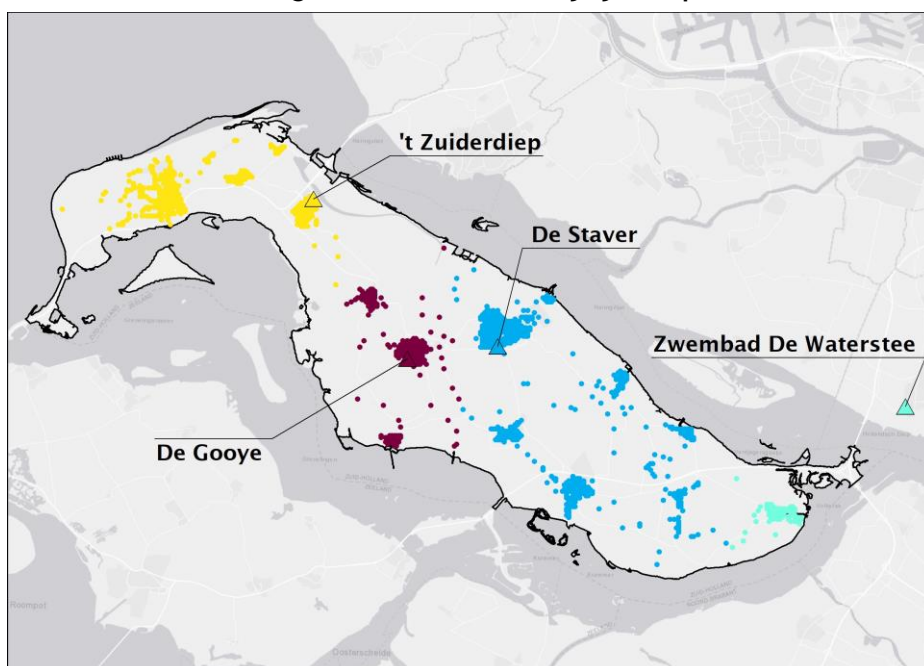
Tabel 4.3 Analyse van de reisafstanden naar de overdekte openbare zwembaden op Goeree-Overflakkee op basis van de inwoners van de gemeente

	Gemiddelde reisafstand in km	Percentage inwoners binnen bepaalde reisafstand				
		0-1 km	1-3 km	3-5 km	5-10 km	meer dan 10 km
De Gooye	5,4	49	13	24	13	0
De Staver	5,3	16	35	9	23	18
't Zuiderdiep	2,3	9	23	18	49	1
Totaal	4,8	20	28	14	27	11

Bewerking: Mulier Instituut.

Als de zwembaden in de omgeving in de analyse worden meegenomen, dan is voor de inwoners van Ooltgensplaat zwembad De Waterstee dichterbij dan de zwembaden in de eigen gemeente (kaart 4.2). Geen van de andere zwembaden uit de omliggende gemeenten is dichterbij voor de inwoners van Goeree-Overflakkee dan de eigen gemeentelijke zwembaden. De gemiddelde reisafstand voor inwoners van de gemeente Goeree-Overflakkee naar een overdekt zwembad neemt, bij het meenemen van De Waterstee, af van 4,8 naar 4,7 kilometer. Zwembad De Waterstee ligt voor de inwoners voor wie dit het dichtstbijzijnde zwembad is gemiddeld op bijna 15 kilometer rijden. Qua reisafstand maakt het voor hen niet zoveel uit of ze gebruikmaken van De Waterstee of De Staver, aangezien deze reisafstand toch al fors is. Andere zaken als aanbod en prijs zullen dan een grotere rol spelen in de keuze om gebruik te maken van een zwembad.

Kaart 4.2 Inwoners toegewezen aan dichtstbijzijnde openbare overdekte zwembad

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Legenda: Geel= 't Zuiderdiep, paars= De Gooye, blauw= De Staver, mint= Zwembad De Waterstee

5. Behoeftte aan zwemwater

In dit hoofdstuk wordt op basis van demografische gegevens³, cijfers over zwemdeelname, capaciteiten van de zwembaden en programmering van de zwembaden een beeld gegeven van de huidige en toekomstige behoefte aan zwemwater. Hierbij worden vijf verschillende activiteiten onderscheiden:

- Leren zwemmen
- Zwemsport
- Banenzwemmen
- Doelgroepenzwemmen
- Pretzwemmen

Op basis van deze definiëring van zwemwater zal naar de huidige situatie worden gekeken. Bij ieder onderdeel is de gebruikte definitie kort weergegeven. In de berekeningen is gewerkt met de veronderstelling dat Goeree-Overflakkee qua sport- en zwemdeelname lijkt op de landelijke sportdeelname. Dit wordt bevestigd aan de hand van de cijfers van de gemeente in de burgerbevraging over sportdeelname. Daarnaast wordt ervan uitgegaan dat de zwemdeelname per leeftijdsgroep in de regio gelijk blijft naar 2025 en 2035 toe, tenzij anders is aangegeven.

Naast het inzicht in de cijfers, wordt in dit hoofdstuk ook de visie van de zwembadmanagers, verenigingen en overige gebruikers weergegeven. Op basis van deze elementen wordt de behoefte zowel kwantitatief als kwalitatief in kaart gebracht.

5.1 Leren zwemmen

De activiteit leren zwemmen bestaat uit lezswemmen en schoolzwemmen. Leszwemmen zijn de uren waarop kinderen oefenen om het zwem-ABC te behalen. Schoolzwemmen bestaat uit uren waarop scholen gebruik maken van het zwembad al dan niet met de bedoeling om het zwemdiploma te halen. In de gemeente Goeree-Overflakkee wordt geen officieel schoolzwemprogramma aangeboden.

In het onderstaande kader staat weergegeven welk zwemwater vanuit het planningsinstrument geschikt is voor leren zwemmen. De diepe bassins in De Staver en De Gooye en het diepbassin en recreatiebassin in 't Zuiderdiep zijn op basis van deze definitie geschikt voor zwemles.

Kader 5.1 Definitie zwemwater geschikt voor leren zwemmen (minimaal één bassin dient te voldoen)

Lengte:	N.v.t.
Breedte:	N.v.t.
Oppervlakte:	Minimaal 160 m ²
Diepte:	Minimaal 0,8 meter diep, over een oppervlakte van 40 m ² minimaal 1,8 meter diep.
Temperatuur:	27°C of meer

³ In dit onderzoek wordt op basis van bevolkingsprognoses inzicht gegeven in de zwemwaterbehoefte in de toekomst. Deze prognoses kunnen in de toekomst worden bijgesteld, waardoor de zwemwaterbehoefte verandert. Denk hierbij aan bouw van nieuwe wijken of een vertraging van een huidig nieuwbouwproject die nu niet zijn opgenomen.

Het theoretisch model krijgt invulling op basis van een aantal uitgangspunten. Hiervoor putten we uit landelijke cijfers van het Mulier Instituut over leren zwemmen (Floor et al., nog te verschijnen) en worden cijfers afkomstig uit Goeree-Overflakkee meegenomen. De uitgangspunten waarmee wordt gewerkt zijn:

Algemeen

- de aanname is dat kinderen op Goeree-Overflakkee niet afwijken van het landelijk gemiddelde zwemdiplomabezit (3% heeft geen diploma, 19% alleen het A-diploma, 44% bezit het A- en B-diploma, 34% heeft het A-, B- en C-diploma);
- de aanname is dat kinderen op Goeree-Overflakkee gemiddeld even lang doen over het behalen van een zwemdiploma als het Nederlands gemiddelde (48 uur voor A-diploma, 12 uur voor B-diploma en 12 uur voor C-diploma);
- kinderen hebben ongeveer 10,7 m² zwemwater per persoon nodig tijdens de zwemles. Dit betekent dat in een zwembad van 250m² gelijktijdig ongeveer 24 kinderen zwemles kunnen krijgen.

Goeree-Overflakkee

- in de zwembaden op Goeree-Overflakkee is 901 m² zwemwater beschikbaar in de openbare zwembaden voor zwemles. In de semi-private zwembaden wordt geen zwemles aangeboden;
- aantal uren per week beschikbaar voor zwemles op basis van huidige programmering:
 - De Gooye: bijna 18 uur
 - De Staver: 10 uur
 - 't Zuiderdiep: 12,5 uur in beide bassins
- de zwembaden op Goeree-Overflakkee bieden gemiddeld 44 weken per jaar zwemles aan.

Kwantitatieve behoefte

Het planningsinstrument zwembaden concludeert dat er ruim voldoende zwemwater beschikbaar is in de gemeente Goeree-Overflakkee om alle kinderen in de gemeente te voorzien in een zwemdiploma. Op basis van het planningsinstrument kan worden gesteld dat nog steeds aan de behoefte aan zwemwater voor zwemles wordt voldaan als alle zwembaden bijna 5 uur in de week minder zwemles aanbieden. Naar de toekomst toe loopt deze 5 uur op naar 6 uur, omdat het aantal kinderen in de gemeente in de leeftijd onder de 12 jaar afneemt met ongeveer 15 procent.

Kwalitatieve behoefte

Dit beeld van ruim voldoende zwemwater voor de zwemlessen wordt niet herkend door de locatiemanagers van de zwembaden. De locatiemanagers van 't Zuiderdiep en De Gooye geven aan dat zij momenteel te weinig zwemwater beschikbaar hebben om te voorzien in de behoefte aan zwemles.

De zwembadmanager van De Gooye geeft aan dat de wachtlijst momenteel oploopt tot ongeveer een jaar. Uitbreiding van het aantal uren voor zwemles is lastig, doordat de avondprogrammering doordeweeks vol is en er dan geschoven moet worden met activiteiten zoals het verenigingszwemmen. Hiervoor is De Gooye in gesprek met de zwemvereniging. In De Gooye heeft nog lange tijd schoolzwemmen bestaan, ook na afschaffing van de subsidiëring vanuit de gemeente. Schoolzwemmen overdag zorgt ervoor dat de druk op het leszwemmen wat minder is. In De Staver zijn de bezoekaantallen voor zwemlessen de afgelopen jaren juist teruggelopen. In dit zwembad is nog wel ruimte om de vraag naar zwemlessen op te vangen. Doordat in het zwembad problemen zijn geweest met de lucht- en waterbehandeling, zijn er mensen voor de zwemlessen overgestapt naar de andere twee zwembaden. In De Staver is nog extra ruimte voor zwemlessen. Het tekort aan zwemwater in De Gooye staat in relatie tot het overschot aan zwemwater in De Staver.

't Zuiderdiep heeft te maken met een oplopende wachtlijst voor zwemlessen tot een half jaar, aldus de zwembadmanager. Uitbreiding van de uren zwemlessen is niet gewenst in de programmering, aangezien het niet wenselijk is om andere activiteiten zoals doelgroepenactiviteiten voor kinderen of zwemsport te verschuiven. Er spelen twee zaken die een verklaring zijn voor de afwijking van het overschot aan zwemwater in het planningsinstrument. Enerzijds kent 't Zuiderdiep veel abonneementhouders die van buiten de gemeente gebruikmaken van het zwembad; een derde van de abonneementhouders komt van buiten de gemeente. Anderzijds biedt 't Zuiderdiep niet alleen zwemles aan in groepen van 10-15 kinderen, maar bieden zij ook zwemlessen in kleinere groepen. Een kleinere groep betekent dat er minder kinderen gelijktijdig gebruikmaken van het zwemwater, wat voor meer druk zorgt op het water. Het aanbod aan kleinere groepen sluit volgens de zwembadmanagers aan bij de wens van ouders voor meer aandacht voor hun kind tijdens de zwemles.

Conclusie leren zwemmen

Volgens de berekeningen zou er ruim voldoende zwemwater in de gemeente beschikbaar moeten zijn om alle kinderen te voorzien in zwemlessen. Doordat De Staver nu niet optimaal is benut, komt er meer druk te staan op De Gooye. Daarnaast zijn door het stoppen van schoolzwemmen meer kinderen in de lessen na schooltijd terechtgekomen, waardoor het drukker is. 't Zuiderdiep biedt daarnaast niet alleen zwemlessen aan voor kinderen uit de eigen gemeente, maar ook uit de omliggende gebieden. Dit zorgt voor druk op het zwemwater. Een oplossing voor het probleem in de huidige situatie is het aantrekkelijker maken van zwemlessen in De Staver. Door de problemen in dit zwembad kiezen mensen er voor om naar een ander zwembad te gaan en op een wachtlijst te komen, terwijl er voldoende zwemwater beschikbaar is. Op basis van de berekeningen is er geen extra zwemwater nodig om in de behoefte te voorzien.

5.2 Zwemsport

Sport bestaat uit activiteiten die te maken hebben met het zwemmen in verenigingsverband. Dit kan een competitief karakter hebben, maar dat hoeft niet het geval te zijn. Sporten die worden meegenomen in dit onderzoek zijn: wedstrijd- en masterzwemmen, waterpolo, duiken, schoonspringen, synchroonzwemmen en zwemmend redden. Op Goeree-Overflakkee worden wedstrijdzwemmen en duiken beoefend.

Het is van belang dat zwemwater ten behoeve van sport voldoet aan sporttechnische eisen. Deze variëren uiteraard per sport, maar alles bij elkaar genomen kunnen de volgende criteria worden geformuleerd.

Kader 4.2 Definitie zwemwater geschikt voor sport

Lengte:	25, 35 of 50 meter
Breedte:	Banen van 2,5 meter, idealiter ten minste 12,5 meter breed
Oppervlakte:	Tenminste 250 m ² , idealiter ten minste 312,5m ²
Diepte:	Meer dan 1,40 meter
Temperatuur:	25 tot 28 graden Celsius

Het theoretisch model krijgt invulling op basis van een aantal uitgangspunten. Hiervoor putten we uit landelijke cijfers van het Mulier Instituut over zwemsport (Floor et al., nog te verschijnen) en worden cijfers afkomstig uit Goeree-Overflakkee meegenomen. De uitgangspunten waar mee wordt gewerkt zijn:

Algemene uitgangspunten:

- zwemsport wordt, gemiddeld gezien, beoefend door kinderen en volwassenen in de leeftijdscategorie 8-65 jaar;
- deelname aan zwemsport per leeftijdscategorie is als volgt: 8-14 jaar: 2,5%; 15-24 jaar: 1,3%; 25-44 jaar: 0,7%; 45-64 jaar: 0,5%

- sport wordt uitgevoerd gedurende 40 weken per jaar;
- per activiteit binnen sport worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:
 - wedstrijdzwemmen: gemiddeld 6 personen in een 25-meterbaan, gedurende 1 uur per training, 2 keer in de week;
 - duiken: gemiddeld 20 personen in een 6-baans 25-meterbassin, gedurende 1 uur per training, 2 keer in de week.

Goeree-Overflakkee:

- op Goeree-Overflakkee is in totaal 250 m² zwemwater volgens de definitie geschikt voor sport; er zijn in de gemeente drie zwembaden met een 4-baans 25-meterbad. Op basis van de temperatuur van het zwemwater zijn twee van deze bassins ongeschikt voor sport, deze bassins worden in de praktijk wel ingezet voor deze activiteit;
- in de huidige programmering zijn de volgende uren beschikbaar voor sport:
 - De Gooye 8 uur
 - De Staver 10 uur
 - 't Zuiderdiep 5 uur
- het ledental van de KNZB-verenigingen op Goeree-Overflakkee is gelijk aan het landelijk gemiddelde: 0,8 procent van de bevolking is lid van een KNZB-vereniging (RIVM, 2019).

Kwantitatieve behoefte

Het planningsinstrument laat zien dat, als wordt uitgegaan van de definitie van geschikt zwemwater, onvoldoende zwemwater beschikbaar is in de gemeente Goeree-Overflakkee voor sport. De 10 uur die in De Staver zijn geprogrammeerd zijn onvoldoende om in de vraag van de inwoners van de gemeente te voorzien. Er zouden ongeveer 19 uur in de week extra nodig zijn.

In de huidige situatie wordt in De Gooye ook 8 uur per week ingeroosterd voor zwemsport; in 't Zuiderdiep is dat 5 uur in de week. Volgens het planningsinstrument zouden in één bassin (250 m²) nog ongeveer 6 uur in de week extra geprogrammeerd moeten worden om te voldoen aan de theoretische behoefte aan zwemsport. Hierbij wordt dus uitgegaan van een situatie waarin niet alle bassins optimaal geschikt zijn voor de zwemsport.

Kwalitatieve behoefte

De zwembadmanagers verwachten geen van alle dat de verenigingen meer zwemwater willen huren op dit moment. Voor zwemclub De Gooye is gekeken of zij gebruik zouden willen maken van De Staver, vanwege de geschiktere zwemwatertemperatuur. De vereniging was hier niet direct enthousiast over, volgens de zwembadmanager. Veel van de leden komen uit Dirksland, waardoor de reistijd verlengd zou worden. De Staver is qua temperatuur meer geschikt dan de andere twee zwembaden voor de wedstrijdswport. Echter, doordat het zwembad maar vier banen heeft, is het niet geschikt voor wedstrijden op niveau.

De drie zwemverenigingen op Goeree-Overflakkee hebben ook inzicht gegeven in de situatie vanuit hun perspectief. Zij geven aan dat uitbreiding van zwemwater gewenst is. Twee verenigingen zien mogelijkheden tot groei van het ledental, maar kunnen niet doorgroeien doordat er onvoldoende zwemwater beschikbaar is. De leden van de verenigingen komen vrijwel allemaal uit de gemeente Goeree-Overflakkee. Wat de verenigingen betreft zou er meer ruimte kunnen komen in de programmering als de zwembaden hun activiteiten beter met elkaar afstemmen. Dan kan de watertemperatuur ook beter aansluiten bij de wensen van de sportgebruikers.

In de toekomst zouden de verenigingen idealiter een zwembad zien waar officiële zwemwedstrijden kunnen worden georganiseerd (minimaal zes banen). Op deze manier kan het niveau van de zwemsport verder worden opgebouwd; met de huidige zwembaden is daar weinig mogelijkheid voor. Om te

voorkomen dat watertemperatuur een kwestie wordt, is het wenselijk dat er een zwembad wordt gebouwd met twee bassins, waar de watertemperatuur varieert. Ondanks dat de verenigingen inzien dat een groter zwembad gewenst zou zijn, geven de verenigingen allen aan dat het wenselijk is dat het zwembad dicht bij het zwembad komt dat zij nu gebruiken, zodat de leden geen problemen krijgen met vervoer naar het zwembad.

Conclusie zwemsport

Het planningsinstrument laat zien dat er onvoldoende zwemwater beschikbaar is voor de zwemsport. Dit wordt gedeeld door twee verenigingen op het eiland die beide willen uitbreiden, maar daar geen ruimte voor zien. De zwembadmanagers geven aan dat het lastig is om te voorzien in deze extra behoefte in de huidige programmering. De druk op zwemwater is nog groter dan uit de huidige situatie blijkt, doordat verenigingen nu ook gebruikmaken van zwemwater dat qua temperatuur niet geschikt is voor de zwemsport. Om de zwemsport op het eiland naar een hoger niveau te tillen, is het wenselijk om in de toekomst minimaal over een zwembad van zes banen met een geschikte zwemtemperatuur te beschikken.

5.3 Banenzwemmen

Banenzwemmen is een activiteit die veelal individueel wordt beoefend en vaak is gericht op het in stand houden van/bevorderen van de conditie. Banenzwemmen wordt op diverse niveaus beoefend. Zowel op een laagdrempelige manier, waarbij mensen ook (of grotendeels) komen zwemmen voor het sociale aspect, als op een meer sportieve manier waarbij mensen soms meerdere keren per week banenzwemmen.

Banenzwemmen kan het beste worden beoefend in een bassin met een minimale lengte van 20 meter. Bovendien leent een bassin dat is ingedeeld in zwembanen zich goed om de capaciteit (in aantal zwemmers) te vergroten en de activiteit banenzwemmen goed te organiseren. Ten aanzien van zwemwater ten behoeve van banenzwemmen worden de volgende criteria gehanteerd:

Kader 6.3 Definitie zwemwater geschikt voor banenzwemmen

Lengte:	Meer dan 20 meter
Breedte:	Veelvoud van 2,5 meter
Oppervlakte:	-
Diepte:	Tenminste 1,10 meter
Temperatuur:	27 tot 30 graden Celsius

Het theoretisch model krijgt invulling op basis van een aantal uitgangspunten. Hiervoor putten we uit landelijke cijfers van het Mulier Instituut over banenzwemmen (Floor et al., nog te verschijnen) en worden cijfers afkomstig uit Goeree-Overflakkee meegenomen. De uitgangspunten waar mee wordt gewerkt zijn:

Algemeen

- banenzwemmen is een activiteit die wordt aangeboden voor volwassenen; de leeftijdscategorie voor deze activiteit ligt op 18 jaar en ouder;
- deelname aan banenzwemmen per leeftijdscategorie is als volgt: 18-24 jaar: 14,1%; 25-44 jaar: 11,7%; 45-65 jaar: 6,9%; 65 jaar en ouder: 6,4%;
- één keer banenzwemmen duurt gemiddeld 48 minuten;
- gemiddeld gaan banenzwemmers twee keer in de drie weken banenzwemmen;
- banenzwemmen is mogelijk gedurende 44 weken per jaar;
- gemiddeld kunnen zes personen gelijktijdig gebruikmaken van een 25-meterbaan en twaalf personen van een 50-meterbaan;

Goeree-Overflakkee

- op Goeree-Overflakkee is in totaal 750 m² zwemwater geschikt voor banenzwemmen; dit zijn de 4-baans 25-meterbassins in alle drie de zwembaden;
- in de huidige programmering zijn de volgende uren beschikbaar voor banenzwemmen:
 - De Gooye: 11,5 uur
 - De Staver: 15 uur
 - 't Zuiderdiep: 12,5 uur

Kwantitatieve behoefte

Voor banenzwemmen is er volgens het planningsinstrument zwembaden nog een groeipotentie in het aantal uur dat deze activiteit kan worden aangeboden. Vanuit het planningsinstrument wordt op korte termijn potentie gezien in het uitbreiden van het huidige aanbod met ongeveer 2 uur in de week per zwembad. Door de groei van de ouderen in de gemeente loopt deze potentie naar 2035 op tot ongeveer 3 uur in de week per zwembad.

Kwalitatieve behoefte

De zwembadmanager van De Gooye geeft aan dat er een redelijke vaste groep is die gebruikmaakt van banenzwemuren. Het zijn voornamelijk ouderen. De zwembadtemperatuur is niet optimaal geschikt voor duurswemmen, maar er zijn wel duurswemmers die gebruikmaken van het zwembad.

Banenzwemmen in De Staver kent een terugloop in bezoekaantallen. De zwembadmanager van De Staver ziet op de huidige uren nog ruimte voor meer bezetting. Het zwemwater in dit zwembad is iets kouder ten opzichte van de andere baden; dit maakt het zwembad aantrekkelijk voor een andere doelgroep, al zijn er ook mensen die juist alleen nog op de warmwaterdagen gebruikmaken van banenzwemmen in het zwembad omdat ze het zwemwater te koud vinden.

Volgens de zwembadmanager heeft 't Zuiderdiep een goede bezetting van de uren banenzwem. De horizontale programmering zorgt voor herkenbaarheid bij klanten. Het zijn veel dezelfde klanten die terugkomen. In het zwembad worden ook technieklessen gegeven voor banenzwemmers en zijn toezichthouders tijdens de banenzwemuren actief met het geven van tips. Dit maakt het aantrekkelijk voor mensen om gebruik te maken van dit aanbod. In de zomer wordt het buitenbad daarnaast ingezet voor banenzwemmen. Hier maken naast de vaste groep banenzwemmers ook triatleten, en in de vakanties leden van de zwemvereniging gebruik van.

Conclusie banenzwemmen

Het instrument gaat uit van landelijke deelnamecijfers aan banenzwemmen. Doordat De Gooye en 't Zuiderdiep tegen de warme kant van de temperatuurdefinitie aanzitten, is de verwachting dat met de huidige baden wordt voldaan aan de huidige en toekomstige behoefte. De zwembadmanagers geven aan dat er nog ruimte in de zwembaden is op de huidige uren voor meer gebruikers. Als er meer differentiatie in temperatuur komt, is het ook voor de fanatiekere zwemmers aantrekkelijker om gebruik te maken van de zwembaden voor banenzwemmen. Het is wel de vraag of de bezoekers die nu gebruikmaken van het warmere water, dan gebruik gaan maken van een ander zwembad of zullen stoppen met banenzwemmen. Het buitenzwembad in de zomer zorgt voor een mooie aanvulling op het aanbod.

5.4 Doelgroepen zwemmen

Doelgroepen zwemmen is een verzamelnaam voor veel verschillende activiteiten in het zwembad waarbij een instructeur lesgeeft aan volwassenen/kinderen. Typische voorbeelden zijn activiteiten zoals

aquasporten, Meer Bewegen Voor Ouderen, therapiezwemmen of zwemmen voor mensen met een beperking. Vanwege de diversiteit van deze activiteiten, kan de gewenste/benodigde temperatuur en diepte van het bassin soms sterk verschillen. Criteria waar zwemwater voor doelgroepen zwemmen aan moeten voldoen, zijn daarom ruim geformuleerd:

Kader 6.4 Definitie zwemwater geschikt voor doelgroepen zwemmen

Lengte:	> = 7 meter
Breedte:	> = 7 meter
Oppervlakte:	Tenminste 100 m ²
Diepte:	Variabel: 0 tot 2 meter
Temperatuur:	28 tot 32 graden Celsius

Het theoretisch model krijgt invulling op basis van een aantal uitgangspunten. Hiervoor putten we uit landelijke cijfers van het Mulier Instituut over doelgroepen zwemmen (Floor et al., nog te verschijnen) en worden cijfers afkomstig uit Goeree-Overflakkee meegenomen. De uitgangspunten waar mee wordt gewerkt zijn:

Algemeen

- doelgroepen zwemmen is zeer divers en voor alle leeftijden zijn activiteiten beschikbaar;
- deelname aan doelgroepen zwemmen per leeftijdscategorie is als volgt: 0-17-jarigen: 0,4%; 18-24 jaar: 3,0%; 25-44 jaar: 4,9%; 45-65 jaar: 2,4%; 65 jaar en ouder: 4,5%;
- één keer doelgroepen zwemmen duurt gemiddeld 40 minuten voor kinderen en 45 minuten voor volwassenen;
- gemiddeld gaan kinderen ongeveer eens in de twee weken doelgroepen zwemmen en volwassenen bijna één keer per week;
- doelgroepen zwemmen is mogelijk gedurende 44 weken per jaar;
- per persoon is gemiddeld 9,3 m² zwemwater benodigd tijdens doelgroepen zwemmen.

Goeree-Overflakkee

- op Goeree-Overflakkee is in totaal 901 m² zwemwater geschikt voor doelgroepen zwemmen.
- in de huidige programmering zijn de volgende uren beschikbaar voor doelgroepen zwemmen:
 - De Gooye: 12 uur
 - De Staver: 6 uur
 - 't Zuiderdiep diepbassin: 8,5 uur; recreatiebassin: 2 uur

Kwantitatieve behoefte

Op basis van het planningsinstrument wordt verwacht dat meer aanbod aan doelgroepactiviteiten gewenst is. Als in ieder zwembad op korte termijn ongeveer 12 uur, en in 2035 ongeveer 14 uur, doelgroepactiviteiten worden aangeboden, dan wordt voldaan aan de potentiële behoefte aan doelgroepactiviteiten. Voor De Staver en 't Zuiderdiep zou dit een uitbreiding van de uren betekenen. Enerzijds zal die uitbreiding meer aanbod betekenen voor de huidige groepen, anderzijds zou nieuw aanbod voor meer verschillende doelgroepen gewenst zijn. In de programmering is overdag nog ruimte voor extra aanbod. In de avonden is deze ruimte er zeer beperkt.

Kwalitatieve behoefte

De belangrijke doelgroepactiviteiten voor de zwembaden op Goeree-Overflakkee zijn activiteiten voor ouderen en het ouder-kindzwemmen. De zwembadmanagers in alle zwembaden geven dit aan. De activiteiten voor ouderen trekken een relatief vaste doelgroep. De zwembadmanager van De Gooye geeft

aan dat dit zichzelf vaak wel regelt. Als het te druk wordt in een groep, haken mensen vanzelf af. Dit betekent dat er in dit zwembad nog een potentie is voor een grotere groep bij bepaalde activiteiten. Van belang bij de activiteiten voor volwassenen is ook het sociale aspect. Ook wordt in De Gooye momenteel geen aanbod voor kinderen na de zwemles aangeboden, omdat vanwege de wachtlijsten de voorkeur wordt gegeven deze uren in te zetten voor zwemles. In 't Zuiderdiep is er ook aanbod voor kinderen na de zwemles in de vorm van snorkelen, survival en zwemvaardigheid. De zwembadmanager van 't Zuiderdiep geeft aan dat er naast het aanbod voor ouderen geen aanbod is voor volwassenen. In De Staver is dit aanbod voor de wat jongere groep volwassenen er juist wel. Ook hier wordt benadrukt dat niet alleen de sportieve kant van de activiteit van belang is, maar ook de sociale kant. Ook in dit zwembad zijn het vrij vaste groepen die gebruikmaken van het aanbod. Ouder-kindzwemmen verloopt wisselend in De Staver. Soms zijn er grote groepen, maar soms valt de vraag wat tegen. Zowel De Staver als De Gooye werken met warmwaterdagen om de doelgroepen comfortabeler plaats te laten hebben. Vooral voor ouder-kindactiviteiten en het aanbod voor ouderen is het van belang dat de temperatuur van het zwemwater aangenaam is.

In de gemeente Goeree-Overflakkee zijn nog andere activiteiten waar gebruik van gemaakt kan worden die concurreren met het aanbod aan doelgroepzwemmen. Hierbij wordt met name gedacht aan het aanbod van strandtenten in de zomer en watersporten die kunnen worden uitgevoerd.

Conclusie doelgroepenzwemmen

Doordat de groep (jong)volwassenen momenteel weinig wordt bediend in de gemeente, is er nog een groeipotentie in het aantal uren dat kan worden aangeboden voor doelgroepenzwemmen. Het is van belang dat dit wordt gezien als theoretische behoefte. In de praktijk kan het zijn dat, doordat er voldoende ander aanbod is in de gemeente in vorm van bijvoorbeeld watersporten buiten, zij eerder daarvan gebruik maken.

Om te voorzien in deze behoefte, is het van belang om doelgroepactiviteiten aan te bieden op aantrekkelijke tijden voor deze doelgroep. Dit komt neer op aanbod in de avond of in het weekend. De programmering van de zwembaden is op deze uren al erg vol. Multifunctioneel gebruik van bassins (meerdere activiteiten gelijktijdig) of afstemming van activiteiten tussen de verschillende zwembaden kan hiervoor een oplossing bieden. Door de beperkte oppervlakte van de zwembaden is multifunctioneel gebruik in de huidige situatie niet altijd mogelijk.

5.5 Pretzwemmen

In dit onderzoek wordt door middel van de term pretzwemmen de uren aangeduid waarbij recreatief kan worden gezwommen, maar waar het geen banenzwemmen of doelgroepenactiviteit betreft. Pretzwemmen wordt idealiter in een zwembad aangeboden met mogelijkheden tot vermaak. Denk hierbij aan een recreatief bassin met attractieve vormen, een stroomversnelling of een glijbaan. Ook kan pretzwemmen in een niet-recreatief bassin aantrekkelijk worden gemaakt door het aanbieden van speelattributen in het water. Voor volwassenen kunnen faciliteiten als whirlpool of sauna aanwezig zijn.

Zwembad De Gooye biedt geen extra faciliteiten die recreatief zwemmen aantrekkelijk maken. De uren die zij aanbieden voor deze activiteit zijn beperkt (op woensdagmiddag en vrijdagavond). Het zwembad is met name geschikt voor recreatieactiviteiten voor jonge kinderen of senioren. In de Staver wordt op woensdag, vrijdag en zondag recreatief zwemmen aangeboden. Overdag zijn uren beschikbaar voor gezinszwemmen en in de avonden is iedereen welkom. Het zwembad heeft een glijbaan en is daarmee aantrekkelijk voor gezinnen met kinderen in de basisschoolleeftijd.

't Zuiderdiep is het meest geschikt voor recreatie. Het zwembad heeft een los recreatiebassin, een glijbaan en een groot buitenbassin. Van april tot oktober is het buitenbad open. De combinatie van het binnen- en buitenbassin is volgens de zwembadmanager erg aantrekkelijk, omdat de manager ziet dat mensen eerder gebruikmaken van het buitenbad als ze ook in de gelegenheid zijn om binnen te zwemmen. Het is moeilijk te zeggen welke bezoekers voor het binnenbad en welke voor het buitenbad komen. Als alleen het binnenbad open is, dan mogen er 475 mensen in het zwembad. Als het buitenbad ook open is, kunnen er 875 mensen in. Uit de bezoekcijfers van 't Zuiderdiep valt op dat met name in de maanden juli en augustus de aantallen ongeveer 2 keer zo hoog zijn dan in andere maanden in het jaar. Pretzwemmen levert in de jaarrekening van alle activiteiten dan ook de meeste opbrengsten op. Gevolgd door leszwemmen. Op mooie dagen wordt de maximale capaciteit soms al vroeg in de dag bereikt. Het zwembad heeft geëxperimenteerd met andere mogelijkheden voor openstelling, maar dit heeft onvoldoende opgeleverd. Op zomerdagen blijft er een piekdrukte.

Toerisme

Niet alleen inwoners van de gemeente maken gebruik van pretzwemmen, ook toeristen die op Goeree-Overflakkee verblijven. Per jaar zijn er ongeveer 1,4 miljoen overnachtingen op Goeree-Overflakkee; daarnaast zijn er 1,5 miljoen dagbezoekers (Toeristische Visie Goeree-Overflakkee). Sommige recreatieparken/campings hebben eigen zwembaden, zoals Center Parcs Port Zélande en Landal Strandresort Ouddorp Duin. Het zwembad van Port Zélande is openbaar toegankelijk en kan ook door toeristen die niet op het park verblijven worden gebruikt; dit is bij Strandresort Ouddorp Duin niet het geval.

Van de openbare overdekte zwembaden op Goeree-Overflakkee heeft 't Zuiderdiep de meeste bezoekers vanuit toerisme. Toerisme op Goeree-Overflakkee vindt met name plaats op de kop van het eiland. Ouddorp en de Brouwersdam zijn de belangrijkste toeristische gebieden. De toeristische functie van De Gooye is zeer beperkt. De Staver biedt ook een recreatieve functie aan, maar het zwembad is verder weg. De Staver biedt op zondag, als 't Zuiderdiep gesloten is, een alternatief voor toeristen die toch willen zwemmen.

't Zuiderdiep heeft ook contact met campings en vakantieparken voor de kaartverkoop voor het hoogseizoen. Hierin werken zij met twee verschillende systemen. De meeste parken hebben een voorverkoop van kaartjes voor het zwembad. Medewerkers van het zwembad gaan voor het seizoen langs of sturen de kaartjes per post. Daarnaast zijn er ook met een aantal parken vaste afspraken. Deze parken betalen voor het gehele seizoen een bedrag waardoor hun gasten 'gratis' gebruik mogen maken van het zwembad.

Het buitenbad is voor 't Zuiderdiep een belangrijke aanvulling op de mogelijkheden die het bad kan bieden voor recreatie in de zomer. In april wordt het buitenbad spectaculair geopend, zodat iedereen weet dat het buitenbad weer open is. Door het buitenbassin kan het zwembad op mooie dagen een grotere stroom bezoekers aan. De extra druk door het toerisme kan zo een betere invulling krijgen.

De Vereniging van Eigenaren en Exploitanten van Recreatieondernemingen (VEERO) op Goeree-Overflakkee benadrukt dat zij vinden dat er te weinig zwemwater geschikt is voor toerisme op het eiland. Center Parcs Port Zélande is een relatief dure accommodatie om gebruik van te maken; het zwembad bij Strandresort Ouddorp Duin is alleen beschikbaar voor de bezoekers van het eigen park en het aanbod en de locatie van 't Zuiderdiep sluiten niet aan bij de wensen van de toeristen. Met name openstelling van dit zwembad op zondag zou een verbetering zijn. Daarnaast is 't Zuiderdiep voor toeristen relatief ver weg volgens de VEERO.

De VEERO zou idealiter een extra zwemvoorziening zien in Ouddorp om te voorzien in de behoefte aan pretzwemmen van de toerist. Deze voorziening zou dan voornamelijk gericht moeten zijn op ouders met kinderen, de belangrijkste toeristengroep op Goeree-Overflakkee. Een zwembad voor toeristen is aantrekkelijk voor de seizoensverlenging. Een goede slechtweervoorziening kan mensen langer naar het eiland trekken, aldus de VEERO. Het zou daarom onvoldoende zijn om alleen een buitenzwembad te bouwen, dit zou volgens de VEERO te weinig opleveren voor de sector. Een combinatiebad met zowel binnen- als buitenzwembad is ideaal volgens de VEERO.

De VEERO geeft aan dat een nieuw zwembad in Ouddorp steun zou kunnen krijgen van de exploitatieondernemers. Wel voorzien zij dat exploitatie in handen moet zijn van de gemeente, omdat het van de recreatieondernemers geen kerntaak is om te voorzien in zwemwater. Daarnaast kan de lokale bevolking er op die manier ook gebruik van maken. Wel wordt erkend dat het voor de lokale bevolking waarschijnlijk een minder grote stap is om gebruik te maken van het zwembad in Stellendam dan voor de toeristen. De lokale bevolking is wat meer gewend om te reizen voor voorzieningen.

Conclusie pretzwemmen

Op basis van de gesprekken met de zwembadmanagers en de VEERO wordt geconcludeerd dat er voldoende zwemwater voor pretzwemmen in de gemeente Goeree-Overflakkee is om te kunnen voorzien in de behoefte van de eigen bevolking. Het toerisme in de gemeente zorgt wel voor een druk op het zwemwater. De openbare zwembaden liggen relatief ver weg van de toeristische plekken. De zwembaden die wel in de buurt liggen zijn niet openbaar toegankelijk of zijn vrij duur en de huidige openingstijden van 't Zuiderdiep sluiten niet optimaal aan bij de wens vanuit de toerist. Het is voor de gemeente van belang om te kijken welke rol zij wil spelen in het bedienen van deze vraag vanuit het toerisme.

6. Scenario's

In hoofdstuk vijf is een behoefteberekening gemaakt op basis van de huidige programmering in de zwembaden. Deze programmering is niet altijd optimaal. Om een goed beeld te krijgen van de behoefte in capaciteiten wordt in dit hoofdstuk een scenario uitgewerkt waarin het huidige zwemwater opnieuw geprogrammeerd wordt. Op deze manier wordt opnieuw inzicht verkregen in de behoefte aan zwemwater.

Dit nieuwe inzicht is een nulscenario voor de toekomst. Wat gebeurt er als er niks verandert in de hardware (aantal bassins), maar er wel wordt ingegrepen op de software (programmering) van de zwembaden. Naast dit nulscenario zullen er ook andere scenario's worden uitgewerkt in dit hoofdstuk.

6.1 Nulscenario

Het nulscenario vormt een verdere uitwerking op de behoefteberekeningen in hoofdstuk 5. In dit scenario wordt ervan uit gegaan dat in de capaciteit van het zwemwater niets verandert. De zwembaden blijven bestaan zoals in de huidige situatie en ook op de huidige plek. Het enige dat afwijkt van de huidige situatie is de programmering van de zwembaden.

In dit hoofdstuk wordt er gewerkt met een basisprogrammering. In deze programmering is gekeken naar logische tijden voor de verschillende activiteiten. Zwemles vindt bijvoorbeeld niet overdag of laat in de avond plaats en banenzwemmen krijgt zoveel mogelijk horizontaal geprogrammeerd plek vroeg in de ochtend, rond het middaguur en in de avond. Bij het opstellen van deze programmering is ook gekeken naar bepaalde keuzes die zijn gemaakt in de huidige programmering. De programmering per uur is opgenomen in bijlage 4. Een samenvatting van het aantal uur is opgenomen in tabel 6.1. Voor De Gooye en De Staver is eenzelfde basisprogrammering opgenomen, omdat beide zwembaden bestaan uit één bassin. Voor 't Zuiderdiep is een afwijkende programmering opgenomen. In dit zwembad wordt uitgegaan van het inzetten van het recreatiebassin voor leren zwemmen en doelgroepactiviteiten. In het recreatiebassin zijn iets minder uren geprogrammeerd dan in het diepbassin, doordat dit bassin niet voor alle activiteiten geschikt is.

Tabel 6.1 Uren per activiteit per week voor de drie gemeentelijke zwembaden op basis van de huidige programmering en een basisprogrammering

	Huidige programmering				Basisprogrammering			
	De Gooye	De Staver	't Zuiderdiep		De Gooye	De Staver	't Zuiderdiep	
			DB	RB			DB	RB
Leren zwemmen	18	10	12,5	12,5	15	15	15	20
Sport	8	10	5	0	12	12	12	0
Banenzwemmen	11,5	15	12,5	0	26	26	27,5	0
Doelgroepen zwemmen	12	6	8,5	2	17	17	15,5	28,5
Pretzwemmen	3,5	11	12	17,5	7	7	7	13
Totaal	53	52	51	32	77	77	77	61,5

Met de gegevens uit deze basisprogrammering is het planningsinstrument zwembaden opnieuw ingezet. De overige uitgangspunten van het planningsinstrument zijn gelijk aan de uitgangspunten die zijn genoemd in hoofdstuk 5.

De berekeningen in dit nulscenario laten zien dat voor alle activiteiten, behalve zwemsport, voldoende zwemwater beschikbaar is en er zelfs een sterk overschot aan zwemwater is in de gemeente (tabel 6.2). Voor zwemsport staat er een getal tussen haakjes, dit is het getal als alle huidige 25-meterbassins een geschikte temperatuur zouden hebben voor de zwemsport. Dan is er wel voldoende zwemwater

beschikbaar en zelfs een overschot. De uitkomsten laten zo'n groot overschot zien dat er op basis van deze uitkomsten kan worden gedacht aan sluiting van een van de 25-meterbassins.

Tabel 6.2 Nulscenario benodigde capaciteiten op basis van een basisprogrammering

	Huidige capaciteit	Benodigde extra capaciteit		
		2019	2025	2035
Leren zwemmen	901	-422	-448	-486
Zwemsport	250 (750)	370 (-130)	363 (-137)	354 (-146)
Banenzwemmen	750	-304	-296	-285
Doelgroepen zwemmen	901	-262	-242	-214

Het is van belang om niet alleen naar deze uitkomsten te kijken, maar ook de knelpunten mee te nemen die in hoofdstuk 5 genoemd zijn. De belangrijkste knelpunten liggen op het gebied van leren zwemmen en zwemsport. Voor leren zwemmen is in de huidige situatie onvoldoende zwemwater beschikbaar, omdat zowel kinderen van binnen als buiten de gemeente gebruikmaken van dit aanbod. Daarnaast is er een grote druk op De Gooye en is er in De Staver juist nog extra ruimte voor zwemlesleerlingen. Voor zwemsport dient meegenomen te worden dat de bassins niet voldoen aan de eisen voor de zwemsport. Het zwemwater van De Gooye en 't Zuiderdiep is te warm voor de zwemsport en de vierbaans 25-meterbassins zorgen voor onvoldoende capaciteit voor wedstrijden van de zwemsport.

6.2 Toekomstscenario's

Op basis van de aangepaste programmering wordt een overschot aan zwemwater waargenomen in de huidige situatie, is het huidige zwemwater niet optimaal geschikt voor de wensen die er in de gemeente leven en zijn de huidige zwembaden vrij oud. Deze factoren zorgen ervoor dat het interessant is om te kijken naar verschillende scenario's voor de toekomst. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek en gesprekken met de gemeente Goeree-Overflakkee is ervoor gekozen om de volgende drie scenario's uit te werken:

1. Sluiting De Staver en De Gooye en één nieuw zwembad in plaats van deze zwembaden, 't Zuiderdiep blijft bestaan;
2. Sluiting alle drie de gemeentelijke zwembaden en nieuwbouw in het midden van de gemeente;
3. Sluiting alle drie de gemeentelijke zwembaden en nieuwbouw richting de kop van het eiland.

Voor ieder scenario wordt gekeken naar de implicaties voor de beschikbare capaciteit in de gemeente en naar de reisafstanden naar het zwembad. De capaciteit en de reisafstand zijn opgeknipt in twee paragrafen, om zo een duidelijk onderscheid te krijgen in de factoren die van belang zijn bij de keuzes voor de toekomst. In de conclusie wordt aangegeven wat op basis van deze gegevens de voor- en nadelen van de verschillende scenario's zijn.

6.3 Aanbod

Zoals eerder in het onderzoek al is aangegeven bestaat het aanbod aan zwemwater uit programmering en uit de capaciteit van beschikbaar zwemwater. Deze twee facetten zijn een samenspel en moeten op die manier worden bekeken. Net als bij het nulscenario wordt gewerkt met een basisprogrammering. Voor de scenario's is deze basisprogrammering gelijk aan de programmering van het nulscenario (bijlage 4; tabel 6.1).

Het aanbod wordt weergegeven als benodigde oppervlakte zwemwater voor de verschillende activiteiten. Dit is een theoretisch benodigde hoeveelheid. Het is van belang om met belanghebbenden in gesprek te gaan om te kijken op welke manier dit het beste invulling kan krijgen in de gemeente. De configuratie

opties zijn voorstellen om verder over na te denken. Een belangrijke component hierbij is bijvoorbeeld wat de wensen voor de faciliteiten voor pretzwemmen zijn.

Scenario 1: sluiting De Staver en De Gooye, nieuwbouw en 't Zuiderdiep blijft open

Capaciteit

In scenario 1 blijft 't Zuiderdiep bestaan en wordt ervoor gekozen om in plaats van De Staver en De Gooye een nieuw zwembad te bouwen. De berekeningen met het planningsinstrument laten zien dat voor lezswemmen net te weinig zwemwater beschikbaar is op Goeree-Overflakkee als alleen 't Zuiderdiep open is (tabel 6.2). Voor zwemsport is 't Zuiderdiep eigenlijk niet geschikt, wat betekent dat een extra behoefte van 620 m² benodigd is. Als ervan wordt uitgegaan dat zwemsport nog wel deels in 't Zuiderdiep plaats blijft vinden, is deze behoefte iets lager. Voor banenzwemmen is ongeveer een 6-baans 25-meterbassin (375m²) extra nodig om te voorzien in de behoefte voor zwemsport. Voor de andere activiteiten is de behoefte lager. Wel dient rekening te worden gehouden met de oplopende behoefte aan doelgroepenactiviteiten door de groei van de oudere bevolking in de gemeente.

Tabel 6.1 Scenario 1 benodigde capaciteiten op basis van een basisprogrammering

	Huidige capaciteit	Benodigde extra capaciteit		
		2019	2025	2035
Leren zwemmen	401	66	40	3
Zwemsport	0 (250)	620 (370)	613 (363)	604 (354)
Banenzwemmen	250	196	204	215
Doelgroepenzwemmen	401	238	258	286

De tabel laat de theoretische behoefte zien. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de huidige situatie zoals deze zich op Goeree-Overflakkee voordoet. Voor lezswemmen is de extra benodigde capaciteit vrij beperkt. Als echter rekening wordt gehouden met de oplopende wachtlijsten in 't Zuiderdiep omdat niet alleen de bevolking van Goeree-Overflakkee, maar ook de omliggende gemeenten worden bediend, kan worden overwogen meer capaciteit voor deze activiteit in te zetten. Daarnaast is de behoefte aan doelgroepenzwemmen sterk gestoeld op het potentiële bezoek. Dit potentiële bezoek wijkt waarschijnlijk af van de landelijke bekende cijfers, door bijvoorbeeld concurrentie van andere activiteiten of een te lange reisafstand naar het zwembad.

Configuratie

Op basis van de bovenstaande benodigde capaciteiten voor een nieuw zwembad naast 't Zuiderdiep kan worden nagedacht over de configuratie van een nieuw zwembad. Deze configuratie staat nog niet direct vast als we de tekorten weten. Hier kunnen keuzes en afwegingen in gemaakt worden. In tabel 6.3 staan drie opties die aansluiten bij de behoefte aan zwemwater. In dit scenario wordt niet uitgegaan van een extra functie voor het nieuwe zwembad voor pretzwemmen. In de basisprogrammering zijn wel uren opgenomen voor pretzwemmen, maar als 't Zuiderdiep blijft bestaan wordt niet direct nagedacht over het toevoegen van een recreatiebassin. Wel kunnen extra functionaliteiten, zoals een glijbaan of bubbelbad aan het zwembad worden toegevoegd om het aantrekkelijker te maken voor pretzwemmen.

Het grootste tekort aan zwemwater is er voor de zwemsport. Om te voorzien in dit hele tekort is minimaal een 6-baans 25-meterbassin nodig (optie 1). Hierbij wordt ervan uitgegaan dat 't Zuiderdiep inzetbaar blijft als trainingslocatie. De andere activiteiten waarvoor capaciteit tekort is kunnen ook plaats krijgen in dit zwembassin. Optie 2 gaat uit van een 5-baans 25-meterbassin (312,5 m²) en een doelgroepenbassin. Zwemsport kan alleen plaats hebben in het 25-meterbassin, dus dit tekort wordt niet volledig opgelost. Wel geeft een tweebassin concept meer mogelijkheid om het zwemwater geschikt te maken voor alle activiteiten, zonder dat de temperatuur van de bassins in de week gewijzigd dient te worden. Optie 3, met zowel een 6-baans 25-meterbassin als een doelgroepenbassin, geeft nog iets meer ruimte voor de

zwemsport, en heeft het voordeel van differentiatie van bassins. De totale wateroppervlakte is ruim gezien de behoefte. In optie 4 is ervoor gekozen bijna het volledige tekort voor zwemsport op te lossen door de bouw van een 8-baans 25-meterbassin.

Tabel 6.3 Configuratieopties bij scenario 1

	Diepbassin	Doelgroepenbassin	Wateroppervlakte
Optie 1	6-baans (25x15)	-	375
Optie 2	5-baans (25x12,5)	10x15	462,5
Optie 3	6-baans (25x15)	10x15	525
Optie 4	8-baans (25x15)		525

Exploitatie

De verschillende opties brengen voor- en nadelen mee voor de exploitatie van het zwembad. Optie 1 is wat betreft exploitatie waarschijnlijk de meest aantrekkelijke optie, doordat de zwemwateroppervlakte het beste aansluit bij de tekorten. Dit betekent dat de verwachting is dat er zo min mogelijk zwemwater onbenut blijft. Daarnaast brengt een 6-baans 25-meterbassin voor de zwemsport voordelen ten opzichte van een 5-baans 25-meterbassin. Deze voordelen zitten met name in het organiseren van wedstrijden. In een 6-baans 25-meterbassin mogen regionale wedstrijden worden georganiseerd. Dit zorgt ervoor dat de vraag naar zwemwater in het weekend waarschijnlijk zal stijgen, mede doordat in de omgeving van Goeree-Overflakkee geen ander zwembad gevestigd is met een 6-baans 25-meterbassin. Het nadeel in de exploitatie voor optie 1 zit met name in de temperatuur van het bassin. Om wedstrijden te kunnen organiseren dient de temperatuur van het diepbassin maximaal 28 graden te zijn. Voor sommige doelgroepenactiviteiten en voor pretzwemmen wordt deze temperatuur als relatief koud ervaren. Het zwembad zal wat dus minder aantrekkelijk zijn voor deze activiteiten, als wordt gekozen voor de functie voor de zwemsport. Wat betreft benodigde diepte voor de verschillende activiteiten is het aan te raden te kiezen voor een bassin met een beweegbare bodem.

Optie 2 heeft als voordeel dat een tweebassin concept mogelijkheden geeft om te differentiëren in temperatuur. Hierdoor kan beter worden aangesloten bij de wensen vanuit alle activiteiten die in het zwembad plaatsvinden. Ook hier wordt geadviseerd een beweegbare bodem in het 25-meterbassin te plaatsen, om het beter aan te laten sluiten bij de wensen vanuit de activiteiten. Het nadeel van deze optie is dat er meer zwemwateroppervlakte wordt gecreëerd dan noodzakelijk is, waardoor de verwachting is dat het zwembad niet op ieder moment voldoende gevuld is en de keuze gemaakt zal worden om niet alle uren in de programmering op te vullen. Daarnaast biedt het 5-baans 25-meterbassin voor de zwembaden niet de mogelijkheid om regionale wedstrijden te organiseren. Wel kunnen bij een juiste temperatuur lokale wedstrijden worden georganiseerd.

Optie 3 heeft net als optie 2 het voordeel van een tweebassin concept. Daarnaast heeft het net als optie 1 het voordeel voor de zwemsport. Het grote nadeel voor de exploitatie van dit zwembad is, dat er meer zwemwateroppervlakte wordt gecreëerd dan op basis van de uitkomsten van het planningsinstrument benodigd is voor de activiteiten. De verwachting is dat dit zwembad daardoor een lagere bezetting en meer gaten in de programmering zal hebben. Ook hier wordt geadviseerd een beweegbare bodem in het 25-meterbassin te plaatsen, om het beter aan te laten sluiten bij de wensen vanuit de activiteiten.

Optie 4 geeft de meeste mogelijkheden voor de zwemsport. Een 8-baans bassin geeft de mogelijkheid om grote wedstrijden te organiseren. Daarnaast is de capaciteit bijna voldoende om alle zwemmers te kunnen voorzien in geschikt zwemwater voor de zwemsport. Deze optie heeft net als optie 3 het nadeel dat er meer zwemwater wordt gecreëerd dan benodigd is op basis van de uitkomsten van het planningsinstrument. In deze optie is minder mogelijkheid tot differentiatie van temperatuur. Geadviseerd wordt een beweegbare bodem te plaatsen in het diepbassin.

Scenario 2 en 3: sluiting alle drie de gemeentelijke zwembaden en één nieuw zwembad

Capaciteit

Scenario 2 en 3 worden in het kader van de benodigde capaciteit en programmering in dezelfde paragraaf behandeld. De capaciteit voor deze scenario's is gelijk, want er wordt in beide scenario's uitgegaan van één zwembad voor de hele gemeente Goeree-Overflakkee. In dit scenario is ook rekening gehouden met pretzwemmen, ook al wordt voor deze activiteit geen berekening gemaakt met het planningsinstrument. Er is geen rekening gehouden met wensen voor buitenzwemwater. Deze wensen kunnen los van de behoefte aan binnenzwemwater worden gerealiseerd.

In tabel 6.4 is de benodigde capaciteit zwemwater weergegeven op basis van een basisprogrammering. Voor leszwemmen en voor zwemsport is een terugloop van benodigde capaciteit te zien door een afname van het aantal kinderen in de gemeente. Voor banenzwemmen en doelgroepenzwemmen ontstaat juist een toename aan de behoefte doordat er meer ouderen komen. Net als in scenario 1 dient rekening te worden gehouden met de huidige situatie waarin zwembadmanagers aangeven te weinig ruimte te hebben voor leren zwemmen.

Tabel 6.4 Scenario 2 en 3 benodigde capaciteiten op basis van een basisprogrammering

	2019	2025	2035
Leren zwemmen	467	441	404
Zwemsport	620	613	604
Banenzwemmen	446	454	465
Doelgroepenzwemmen	639	659	687

Configuratie

Tabel 6.5 geeft inzicht in verschillende opties om te voldoen aan de behoefte aan zwemwater indien er maar één zwembad in de gemeente is. Het meeste zwemwater is benodigd voor de zwemsport en voor doelgroepenzwemmen op basis van het instrument. Ook weten we uit de praktijk dat er een krapte is voor zwemlessen in de huidige situatie. Het is dus wenselijk om uit te gaan van minimaal een tweebassin concept, op deze manier is het mogelijk te differentiëren in temperatuur, waardoor voor alle activiteiten geschikt zwemwater beschikbaar is.

Optie 1 en 2 gaan beiden uit van een 8-baans 25-meterbassin en een aanvullend doelgroepenbassin. Het verschil in deze opties zit alleen in de grootte van het doelgroepenbassin. In optie 3 en 4 wordt uitgegaan van een 6-baans diepbassin en een 4-baans doelgroepenbassin. Ook is in optie 4 nog een recreatiebassin toegevoegd met een beperkte oppervlakte.

Tabel 6.5 Configuratieopties bij scenario 2 en 3

	Diepbassin	Doelgroepenbassin	Recreatiebassin	Wateroppervlakte
Optie 1	8-baans (25 x 21)	10 x 15		675
Optie 2	8-baans (25 x 21)	10 x 20		725
Optie 3	6-baans (25 x 15)	4-baans (10 x 25)		625
Optie 4	6-baans (25 x 15)	4-baans (10 x 25)	10x10	725

Exploitatie

In de exploitatie moet rekening worden gehouden met de wateroppervlakte en voor welke activiteiten deze wateroppervlakte kan worden ingezet. In optie 1 wordt er gekozen voor een 8-baans 25-meterbassin en een klein doelgroepenbassin. Een 8-baans 25-meterbassin is aantrekkelijk voor de zwemsport. De

zwemlocatie heeft dan potentie om een B-accommodatie te worden. Hierdoor kunnen grotere evenementen georganiseerd worden. Ook voor het banenzwemmen biedt een dergelijk bassin voldoende mogelijkheden om aan de behoefte van de inwoners te voldoen. Het doelgroepenbassin biedt de mogelijkheid om te differentiëren in temperatuur van de bassins, waardoor het zwembad aantrekkelijker is voor doelgroepenactiviteiten en pretzwemmen. Het doelgroepenbassin kan voorzien in de behoefte aan pretzwemmen door het plaatsen van recreatieve faciliteiten. Een nadeel van optie 1 is dat het niet volledig voorziet in de behoefte aan zwemsport en het doelgroepenbassin is te klein om ingezet te worden voor de activiteiten zwemsport en banenzwemmen.

Optie 2 is vrijwel gelijk aan optie 1, maar er is gekozen voor een groter doelgroepenbassin. Een doelgroepenbassin van minimaal 20 meter geeft meer opties in de invulling van de programmering. Banenzwemmen kan bijvoorbeeld ook plaats krijgen in het doelgroepenbassin en voor zwemsport zouden eventueel de jongste groepen gebruik kunnen maken van dit bassin. Een nadeel van het creëren van meer zwemwateroppervlakte, is dat er op basis van de behoefte niet zoveel zwemwater benodigd is. De verwachting is dat er meer leegstand van bassins zal plaatsvinden. Het is niet duidelijk of meer flexibiliteit in de programmering zorgt voor minder leegstand. De overige voor- en nadelen die voor optie 1 gelden, gelden ook voor optie 2.

In optie 3 is ervoor gekozen om te voorzien in twee 25-meterbassins. Op deze manier wordt voldaan aan de behoefte aan zwemwater voor de zwemsport. Daarnaast wordt ook aan de behoefte voldaan voor de andere activiteiten. De verwachting is dat de programmering hierdoor het meest flexibel is in te vullen ten opzichte van de andere opties. Door het plaatsen van een volledige beweegbare bodem in het 25-meterbassin kunnen deze mogelijkheden worden vergroot. Het is wel van belang in beide opties kritisch te kijken naar de temperatuur van beide bassins. Enige differentiatie in temperatuur is mogelijk, maar voor de zwemsport trainingen mag de temperatuur niet te hoog worden. Nadeel van deze optie is dat er geen ruimte is voor pretzwemmen. Doordat beide 25-meterbassins functioneel worden ingezet voor zwemsport en banenzwemmen is het niet altijd mogelijk om recreatieve elementen te plaatsen. Dit zou kunnen worden opgelost door verplaatsbare elementen, zoals een stormbaan te gebruiken. Daarnaast geeft een 6-baans 25-meterbassin niet de mogelijkheid om een B-accommodatie te worden in de zwemsport.

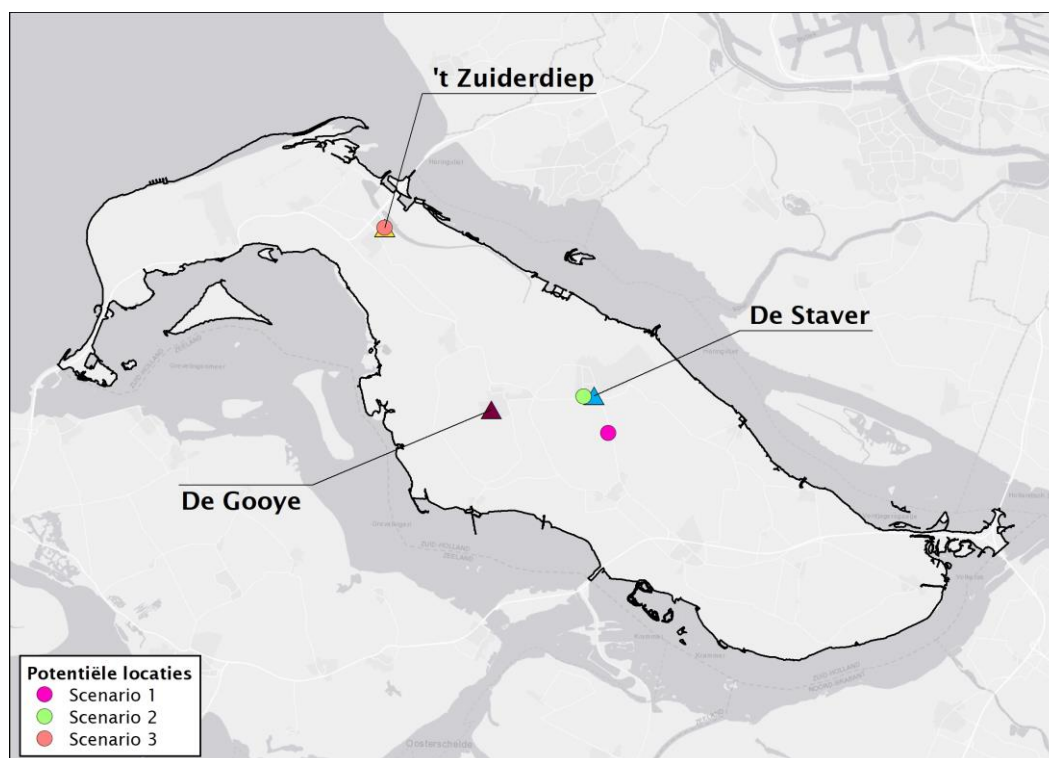
In optie 4 is ervoor gekozen om naast het diepbassin en het doelgroepenbassin een specifiek bassin voor recreatie toe te voegen. Zo wordt het probleem dat wordt beschreven bij optie 3 voor pretzwemmen opgelost. Er wordt in deze optie wel meer zwemwater gecreëerd dan noodzakelijk is. Deze optie heeft verder dezelfde voor- en nadelen als optie 3.

6.4 Reisafstanden

De weergegeven scenario's hebben een theoretische ruimtelijke uitwerking gekregen (kaart 6.1). Op basis van reisafstanden voor de inwoners van Goeree-Overflakkee is gekeken waar de zwembaden in de toekomstige scenario's geplaatst moeten worden. Hierbij is uitgegaan van de kleinste gemiddelde reisafstand. Dat kan betekenen dat sommige inwoners nu verder moeten reizen dan voorheen, maar dat voor inwoners met de langste reisafstand deze afstand beperkt is.

Scenario 1 gaat uit van het blijven bestaan van 't Zuiderdiep en één nieuw zwembad in het midden van de gemeente. Op basis van de analyse van reisafstand wordt dit zwembad aan de randen van Middelharnis geplaatst. In scenario 2 wordt uitgegaan van één zwembad in het midden van de gemeente. De plaatsing van dit zwembad op basis van de reisafstanden is dichtbij het huidige zwembad De Staver. In scenario 3 wordt gekeken naar één zwembad op de kop van het eiland. Qua reisafstanden voor de inwoners van de bevolking komt dit zwembad idealiter ongeveer op de plaats van het huidige zwembad 't Zuiderdiep te liggen. Uitbreiding van dit zwembad zou dan ook voor de hand liggen in dit scenario.

Kaart 6.1 Inpassing scenario's binnen de gemeente

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut

Tabel 6.5 Percentage van de bevolking binnen een bepaalde reisafstand

	Minder dan 5 kilometer	5-10 kilometer	Meer dan 10 kilometer
Nulscenario	62	27	11
Scenario 1	46	46	8
Scenario 2	45	21	34
Scenario 3	11	21	67

Qua reisafstanden is het nulscenario een zeer aantrekkelijk scenario. Doordat er drie zwembaden in de gemeente zijn geplaatst is voor bijna twee derde van de inwoners van Goeree-Overflakkee de reisafstand naar de zwembaden minder dan 5 kilometer (tabel 6.5). Wel valt op dat 11 procent van de inwoners meer dan 10 kilometer moet reizen naar een zwembad op Goeree-Overflakkee.

In scenario 1 blijft 't Zuiderdiep bestaan en komt er in het midden van de gemeente een nieuw zwembad bij. Op basis van de afstandsanalyse is de beste plaats voor dit zwembad aan de rand van Middelharnis. Door het zwembad hier te plaatsen, wordt de reisafstand van alle inwoners van Goeree-Overflakkee zo klein mogelijk gemaakt. Op basis van tabel 6.5 kan worden geconcludeerd dat er minder inwoners binnen 5 kilometer van het zwembad wonen dan in de huidige situatie, maar dat er wel meer mensen binnen de categorie 5-10 kilometer vallen en minder mensen meer dan 10 kilometer moeten reizen naar het zwembad.

Wanneer er één zwembad in het midden van de gemeente komt (scenario 2), dan wordt op basis van reisafstanden geconcludeerd dat dit zwembad het beste in Middelharnis kan komen. De locatie van huidig zwembad De Staver ligt zeer dicht bij dit theoretisch beste punt. Wanneer er één zwembad in het midden van de gemeente komt, laat tabel 6.5 zien dat de bevolking die binnen 5 kilometer woont ongeveer gelijk is aan dat van scenario 1. Het grote verschil zit echter in de groep die 10 kilometer of meer moet reizen.

Voor deze groep is een zwembad in een andere gemeente niet dichterbij. Ook daar zullen zij meer dan 10 kilometer naar moeten reizen. In absolute aantallen betekent dit dat in de huidige situatie ongeveer 5.500 inwoners meer dan 10 kilometer naar het dichtstbijzijnde zwembad moeten reizen; bij scenario 2 loopt dit op tot bijna 17.000 inwoners. Voor de exploitatie van een zwembad betekent dit dat mensen wellicht andere keuzes maken in de activiteiten/sporten die zij doen. De verwachting is dat dit minder zal gelden voor leren zwemmen en voor zwemsport en meer voor de activiteiten banenzwemmen en pretzwemmen. Het sterkst zal dit gelden voor doelgroepenactiviteiten.

Een andere optie is om één zwembad te plaatsen op de kop van het eiland (scenario 3). Dit zwembad zou qua ligging in de buurt van het huidige Zuiderdiep komen te liggen. Op deze manier is het goed bereikbaar vanaf de kop, maar zijn er ook nog voldoende uitvalswegen vanuit de rest van de gemeente. Door een zwembad aan deze kant van het eiland te plaatsen, krijgen veel inwoners een fors langere reisafstand om een zwembad te bezoeken. Twee derde van de huidige inwoners zal 10 kilometer of meer moeten reizen naar een zwembad. Dit komt neer op ruim 33.000 inwoners.

6.5 Exploitatie

In paragraaf 6.3 is al ingegaan op de implicaties van de exploitatie voor de verschillende opties van de configuratie. In deze paragraaf wordt naar het grote plaatje gekeken en wordt ingegaan op de implicaties voor de exploitatie. Daarbij gaat het om kosten voor onderhoud en personeel ten opzichte van factoren die mensen naar het zwembad trekken, zoals reisafstand en aantrekkelijkheid van het zwembad.

Het nulscenario is wat betreft exploitatie een weinig aantrekkelijk scenario. Momenteel worden er op drie verschillende plaatsen personeelskosten gemaakt, dienen drie verschillende installaties te worden onderhouden en is er bij drie verschillende zwembaden sprake van overige kosten aan personeel zoals schoonmaak. De beperkte reisafstand zorgt er wel voor dat mensen waarschijnlijk eerder gebruik maken van de zwembaden dan dat zij zouden doen als zij verder moeten reizen. Al is uit onderzoek wel bekend dat voor de activiteiten leren zwemmen en zwemsport de reisafstand minder van belang is dan voor de activiteiten banenzwemmen en doelgroepenzwemmen. De Staver en De Gooye zijn qua capaciteit ook geen erg aantrekkelijke zwembaden om te programmeren, omdat ze uit één bassin bestaan. 't Zuiderdiep is aantrekkelijker, omdat daar meer mogelijkheden zijn voor activiteiten door het recreatiebassin en het buitenbassin.

In scenario 1 sluiten de capaciteiten van 't Zuiderdiep en een nieuw te bouwen bassin op elkaar aan. Het feit dat er op twee locaties zwemwater beschikbaar is, is een nadeel voor de exploitatie omdat er meer onderhoudskosten en personeelskosten zijn. Een voordeel voor de exploitatie op dagelijkse basis van het zwembad is dat mensen niet té ver hoeven te reizen naar een zwembad in te buurt. Zij zullen eerder gebruikmaken van een zwembad en zij zullen eerder kiezen om van een zwembad binnen de gemeente gebruik te maken. De verwachting is dat het aanbod zal aansluiten op de vraag en de exploitatie van beide zwembaden aantrekkelijk zal blijven. Zwembaden zijn in de basis accommodaties die niet zonder de steun van de gemeente kunnen. In dit scenario, maar ook in de andere scenario's wordt ervan uitgegaan dat de gemeente een bijdrage blijft leveren aan de exploitatie van het zwembad.

Scenario 2 gaat uit van één zwembad in het midden van de gemeente. De personeelskosten in één zwembad zijn beperkter dan wanneer er twee zwembaden zijn. Wel dient er rekening te worden gehouden met het aantal bassins en het aantal faciliteiten (zoals glijbanen) er in het zwembad aanwezig zijn. Meer bassins en meer faciliteiten zorgen ervoor dat er meer personeel nodig is. Het is dus niet de helft goedkoper in personeelslasten dan twee zwembaden. Als er één zwembad in de gemeente is, is de verwachting dat niet meer alle inwoners gebruik zullen gaan maken van deze faciliteit door de reisafstand. Met name voor banenzwemmen en doelgroepenzwemmen zullen mensen eerder voor andere

activiteiten kiezen. Ook voor toeristen ligt het zwembad waarschijnlijk niet op de meest aantrekkelijke plek, waardoor de zomereexploitatie van het zwembad wat lager kan zijn.

In scenario 3 zijn de personeelskosten gelijk aan die in scenario 2. De verwachting is dat minder mensen gebruik zullen maken van het zwembad en zij eerder voor andere activiteiten zullen kiezen door de plaatsing van het zwembad op de kop van het eiland. Ook voor leren zwemmen en zwemsport zijn andere zwembaden wellicht dichterbij. Dit scenario is wel aantrekkelijker voor de zomereexploitatie van het zwembad, omdat dit zwembad dichterbij de kop van het eiland gelegen is en de reisafstand voor toeristen minder groot zal zijn. Hierbij moet er wel rekening mee worden gehouden dat volgens de recreatieondernemers het zwembad nog relatief ver weg ligt voor toeristen om gebruik van te maken.

6.6 Toerisme

Vanuit het toerisme is aangegeven dat de huidige situatie niet de meest gewenste situatie is, omdat 't Zuiderdiep relatief ver weg ligt voor toeristen die verblijven op de kop van het eiland, volgens een vertegenwoordiger van de VEERO en de openingstijden niet altijd aansluiten bij de wensen van de toerist.

Voor het toerisme is een situatie waarin twee zwembaden op het eiland blijven bestaan aantrekkelijk (scenario 1). Dit geeft namelijk de mogelijkheid dat één van de twee zwembaden dichtbij is. Dat in dit scenario 't Zuiderdiep blijft bestaan is alleen niet de meest gewenste situatie. VEERO ziet liever dat er een zwembad in Ouddorp komt. Dit betekent dat de inwoners van Goeree-Overflakkee verder moeten reizen om tegemoet te komen aan de wensen van de toerist. De verwachting is dat het voor inwoners van Goeree-Overflakkee dan aantrekkelijker wordt om gebruik te maken van een zwembad buiten de gemeente (De Eendragt) en dat het zwembad in Ouddorp moeilijker te exploiteren is in het winterseizoen. Daarnaast kunnen toeristen nu in Ouddorp ook al gebruik maken van het zwembad van Center Parcs, welke relatief duur is.

Vanuit het toerisme bekeken is het geen wenselijk scenario als alleen in het midden van het eiland een zwembad blijft bestaan (scenario 2). Doordat toerisme vooral op de kop van het eiland plaatsvindt, zal de reistijd naar een zwembad sterk oplopen. Een optie om toch te blijven voorzien in faciliteiten voor toerisme is door het buitenzwembad bij 't Zuiderdiep open te houden. Op deze manier is er wel een zwemfaciliteit in de buurt. Echter, doordat toerisme aan zee plaatsvindt, zullen toeristen met mooi weer ook daar gebruik van maken. De combinatie van een binnen- en buitenzwembad levert volgens de zwembadmanager van 't Zuiderdiep en de VEERO juist een meerwaarde op.

Scenario 3 is voor het toerisme meer aantrekkelijk dan de overige scenario's. In dit scenario komt er een groot zwembad relatief dichtbij de kop van het eiland. Wel blijft het een rol spelen dat dit zwembad niet geplaatst wordt in Ouddorp, zoals de wens van de recreatieondernemers wel zou zijn. Het is voor toerisme van belang dat in het zwembad mogelijkheden zijn voor pretzwemmen van gezinnen. Een combinatie van binnen- en buitenzwembad zou dan ook aantrekkelijk zijn.

6.7 Voor- en nadelen

Op basis van de voorafgaande paragrafen zijn de uitkomsten samengevat in een vereenvoudigde matrix. Deze matrix geeft een beeld op hoofdlijnen hoe de verschillende scenario's en opties scoren. Voor de capaciteit wordt per optie aangegeven waar de plussen en minnen liggen. Voor reisafstand, exploitatie en toerisme wordt dit voor de vier scenario's in het geheel weergegeven.

De capaciteit in de zwembaden krijgt een min als er onvoldoende zwemwater wordt gecreëerd en een plus als er voldoende zwemwater wordt gecreëerd. In veel situaties is een dubbele plus te zien. In deze situatie wordt er te veel zwemwater gecreëerd voor een bepaalde activiteit. Dit zal leiden tot een overschot aan zwemwater, waardoor de exploitatie van het zwembad lastiger kan zijn. In de ideale situatie zijn er geen minnen en weinig dubbele plussen te zien.

Wat betreft reisafstanden zijn het nulscenario en scenario 1 het meest aantrekkelijk. Doordat er meer bassins zijn, hoeft de bevolking minder ver te reizen. Scenario 1 en 2 zijn wat betreft exploitatie aantrekkelijk. De verwachting is dat in het eerste scenario mensen eerder gebruik maken van de zwembaden, omdat er twee zwembaden zijn. In het tweede scenario is het aantrekkelijk voor de gemeente om slechts één zwembad te exploiteren. Wel is de verwachting dat het zwembad wat minder aantrekkelijk is voor toerisme dan in de andere twee opties, doordat er dan geen zwembad meer is op de kop van het eiland. Voor toerisme biedt geen van de uitgewerkte scenario's de meest aantrekkelijke optie.

Tabel 6.6 Voor- en nadelen scenario's samengevat

	Leren-zwemmen	Sport	Capaciteit			Reisafstand	Exploitatie	Toerisme
			Banen-zwemmen	Doelgroepen-zwemmen	Pret-zwemmen			
Nulscenario	+	-	+	+	+	-	+/-	
Scenario 1						+	+	+/-
Optie 1	+	+/-	++	+/-	++			
Optie 2	++	-	++	++	++			
Optie 3	++	+/-	++	++	++			
Optie 4	+	+	++	+/-	++			
Scenario 2						-	+	-
Optie 1	++	+	++	+	+			
Optie 2	++	+	++	++	+			
Optie 3	++	++	++	+	+/-			
Optie 4	++	++	++	+	+			
Scenario 3						--	-	+/-
Optie 1	++	+	++	+	+			
Optie 2	++	+	++	++	+			
Optie 3	++	++	++	+	+/-			
Optie 4	++	++	++	+	+			

7. Conclusie

In dit onderzoek is inzicht verkregen in de huidige en toekomstige behoefte aan zwemwater in de gemeente Goeree-Overflakkee. Hiervoor is het huidige aanbod in kaart gebracht, zijn de verzorgingsgebieden van de zwembaden bepaald en is de behoefte aan zwemwater berekend op basis van het planningsinstrument zwembaden. Aanvullend is de lokale context in kaart gebracht door in gesprek te gaan met zwembadmanagers, zwemverenigingen en de Vereniging voor Eigenaren en Exploitanten van Recreatieondernemingen (VEERO). Op basis van deze uitkomsten zijn enkele scenario's voor de toekomst inzichtelijk gemaakt.

7.1 Samenvatting

Bevolkingsontwikkeling en trends

Goeree-Overflakkee is qua oppervlakte een grote gemeente die bestaat uit 14 kernen. In 2019 heeft de gemeente 49.611 inwoners. De verwachting is dat dit inwonertal met 6,6 procent gestegen is in 2035. Hierbij is een duidelijke vergrijzing en ontgroening van de bevolking te zien.

De sportdeelname in Nederland stijgt, maar de zwemdeelname is al enige jaren stabiel. De gemeente Goeree-Overflakkee heeft een iets hogere sportdeelname dan het landelijk gemiddelde en relatief veel verenigingsleden. Het verenigingslidmaatschap van de KNZB is gelijk aan het landelijk gemiddelde. Op Goeree-Overflakkee zijn bijna 400 KNZB-leden.

Aanbod

Op Goeree-Overflakkee zijn momenteel drie gemeentelijke zwembaden en één openbaar toegankelijk zwembad bij een vakantiepark. Het aanbod van de gemeentelijke zwembaden lijkt qua beschikbare capaciteiten op elkaar. Alle drie de gemeentelijke zwembaden beschikken over een 4-baans 25-meterbassin met een relatief hoge temperatuur. 't Zuiderdiep heeft daarnaast ook een recreatief bassin en een buitenbassin. In vergelijking met referentiegemeenten valt op dat voor alle activiteiten, behalve zwemsport, relatief veel zwemwater beschikbaar is in de gemeente. Voor de zwemsport is weinig zwemwater beschikbaar, omdat de temperatuur van de huidige diepe bassins in 't Zuiderdiep en De Gooye niet voldoet aan de eisen. Het openbaar toegankelijke zwembad van Center Parcs Port Zélande voorziet in een behoefte aan pretzwemmen, andere activiteiten vinden hier niet plaats.

Alle omliggende gemeenten van Goeree-Overflakkee beschikken over hun eigen openbare overdekte zwembad(en). Het is opvallend dat ook in deze gemeenten relatief weinig geschikt zwemwater voor de zwemsport aanwezig is.

De programmering van de huidige zwembaden op Goeree-Overflakkee geeft met name overdag nog veel ruimte voor extra activiteiten. Dit zou met name uitbreiding van banenzwemmen, doelgroepactiviteiten of pretzwemmen betekenen. De activiteiten leren zwemmen en zwemsport vinden meer op de piektijden tussen 16:00-20:00 uur plaats. Op deze uren is de bezetting van de diepe bassins hoog.

Verzorgingsgebied

Wat betreft de verzorgingsgebieden van de zwembaden is er een duidelijk verschil te zien tussen 't Zuiderdiep en de andere twee zwembaden. Een derde van de abonneementhouders van 't Zuiderdiep komt van buiten de gemeente. Voor De Staver en De Gooye gaat dit slechts om enkele procenten. 't Zuiderdiep heeft dus niet alleen een functie voor de inwoners van Goeree-Overflakkee, maar ook voor inwoners uit Hellevoetsluis en Westvoorne. Ongeveer drie kwart van de abonneementhouders van 't Zuiderdiep reist

verder dan 5 kilometer om bij het zwembad te komen. Bij De Gooye gaat dit om gemiddeld 50 procent en bij De Staver om 30 procent. Hier zit vrijwel geen verschil in de activiteiten die in het zwembad worden aangeboden.

Huidige zwemwaterbehoefte

In de gemeente wordt een druk ervaren op leszwemmen. Deze druk kan worden verminderd door leszwemmen in De Staver te promoten, momenteel is in dit zwembad nog extra ruimte voor leszwemmers. Daarnaast heeft 't Zuiderdiep momenteel een relatief grote wachtlijst voor leszwemmen. Deze wachtlijst komt met name doordat het zwembad ook wordt gebruikt door mensen van buiten de gemeente. In de toekomst wordt de druk minder, doordat het aantal kinderen in de gemeente terugloopt op basis van de bevolkingsprognoses.

Voor zwemsport is te weinig zwemwater beschikbaar in de huidige situatie en twee van de drie bassins waarvan gebruik wordt gemaakt zijn te warm voor de zwemsport. Er is meer zwemwater gewenst voor deze activiteit. In de huidige programmering is dit lastig op te vangen, doordat de avonden al vrij vol zitten. In de toekomst is het de wens van de verenigingen om te beschikken over een zwembad met minimaal zes banen, zodat de verenigingen hun wedstrijden op het eiland zelf kunnen aanbieden.

Voor banenzwemmen is voldoende zwemwater beschikbaar om aan de huidige behoefte te voldoen. Theoretisch gezien wordt verwacht dat meer zwemwater nodig is. Doordat de watertemperatuur in twee van de zwembaden relatief hoog is, wordt verwacht dat niet iedereen die gebruik zou willen maken van banenzwemmen dit ook daadwerkelijk doet.

Voor doelgroepenzwemmen is er nog een groeipotentie in het aanbod voor volwassenen. Deze potentie zou met name in de avonduren en in de weekenden waargemaakt kunnen worden. Multifunctioneel gebruik van een zwembassin zou hierin een oplossing zijn. Doordat de zwembassins maar uit vier banen bestaan is dat in de huidige situatie lastig. Naar de toekomst dient rekening te worden gehouden met een groeiende oudere bevolking. Het is van belang dat het aanbod aansluit bij deze vraag.

Voor pretzwemmen is er voldoende ruimte om te voorzien in de behoefte van de bevolking van Goeree-Overflakkee, maar toerisme zorgt in het hoogseizoen voor druk op het zwemwater. De openingstijden van 't Zuiderdiep sluiten nu niet aan bij de behoefte van de toerist en de gemeentelijke zwembaden liggen relatief ver weg. De VEERO zou idealiter een zwembad zien in Ouddorp om te voldoen aan de behoefte van de toerist.

Scenario's

De scenario's geven inzicht in de mogelijkheden die de gemeente heeft om in de toekomst te voorzien in de behoefte aan zwemwater. In de scenario's is gekeken naar de benodigde capaciteit en de reisafstanden naar de zwembaden.

In het nulscenario wordt uitgegaan van de huidige capaciteit zwemwater, maar een nieuwe programmering. Voor de activiteiten leren zwemmen, banenzwemmen, doelgroepenzwemmen en pretzwemmen is voldoende zwemwater beschikbaar en zelfs een overschot waardoor gedacht kan worden aan sluiting van een zwembad. Voor de activiteit zwemsport is te weinig geschikt zwemwater. Ook moet rekening worden gehouden met de eerdergenoemde knelpunten. In de huidige situatie is onvoldoende zwemwater beschikbaar voor leren zwemmen.

Scenario 1 gaat uit van een situatie waarin twee zwembaden gesitueerd zullen zijn in de gemeente, het huidige zwembad 't Zuiderdiep en een nieuw te bouwen zwembad. Qua capaciteiten geeft dit scenario veel mogelijkheden om aan te sluiten bij de behoeftes voor de verschillende activiteiten. Een 5/6-baans

diepbassin wordt voorgesteld met eventueel een los doelgroepenbassin om te kunnen voorzien in differentiatie in de behoefte. Qua reisafstanden is dit het meest aantrekkelijke scenario. Doordat er twee zwembaden zijn blijft de gemiddelde reisafstand ongeveer gelijk aan de huidige situatie.

Scenario 2 gaat uit van één zwembad in de gemeente gesitueerd in het midden van de gemeente. Wanneer wordt gekozen voor één zwembad in de gemeente geeft dit qua capaciteit de mogelijkheid om te voorzien in een diepbassin van zes of acht banen. Daarnaast kan er nog een instructiebassin bij worden gebouwd tussen de 150-250 vierkante meter en als aanvulling een recreatief bassin. Een nadeel van dit scenario is dat het zwembad relatief ver weg komt te liggen van het toeristische gebied in de gemeente. Een optie zou dan zijn om het buitenbad van 't Zuiderdiep te laten bestaan. Dan is er nog wel een toeristische voorziening in de zomerperiode. De VEERO en de zwembadmanagers geven beiden aan dat dit niet direct de meest gewenste optie is.

Scenario 3 gaat uit van één zwembad op de kop van het eiland. Qua capaciteiten gelden dezelfde voor- en nadelen als in scenario 2. Qua reisafstand is dit scenario voor bewoners van Goeree-Overflakkee minder aantrekkelijk, de reisafstand wordt sterk verlengd voor een groot deel van de bewoners. Voor toeristen is deze situatie gunstiger dan scenario 2.

7.2 Conclusie

Het huidige aanbod van zwemwater op Goeree-Overflakkee sluit niet aan bij de behoefte. Alle drie de zwembaden beschikken over een diepbassin van vier banen met een vaste bodem en een relatief hoge temperatuur. Hierdoor is het lastig om in de behoeften van alle doelgroepen optimaal te kunnen voorzien. Differentiatie in de watertemperatuur geeft mogelijkheden om het aanbod meer te differentiëren tussen de zwembaden. De zwembaden hebben echter een grote groep vaste bezoekers, waardoor differentiatie in de programmering moeilijk lijkt. Het is onduidelijk of huidige bezoekers blijven zwemmen als aanbod wordt verplaatst naar een ander zwembad. Met een aangepaste programmering is de verwachting dat de huidige vraag naar zwemwater plaats zou kunnen hebben in de huidige bassins en er zelfs een overschot aan zwemwater is ter grootte van ongeveer één 25-meterbassin.

In de scenario's is gekeken welke mogelijkheden er zijn en welke voor en nadelen er kleven aan die mogelijkheden. Wat betreft capaciteiten zijn in alle scenario's meerdere opties gegeven die ervoor zorgen dat voor bepaalde activiteiten meer of minder zwemwater beschikbaar komt. In de scenario's laten de verschillende opties in configuratie nog ruimte voor invulling. Het is hierbij aanbevolen dat de gemeente samen met belanghebbende partijen bepaald welke voor- en nadelen het zwaarst wegen. Op deze manier kan een keuze worden gemaakt in de toekomst van zwembaden op Goeree-Overflakkee die aansluit bij de wensen van alle partijen.

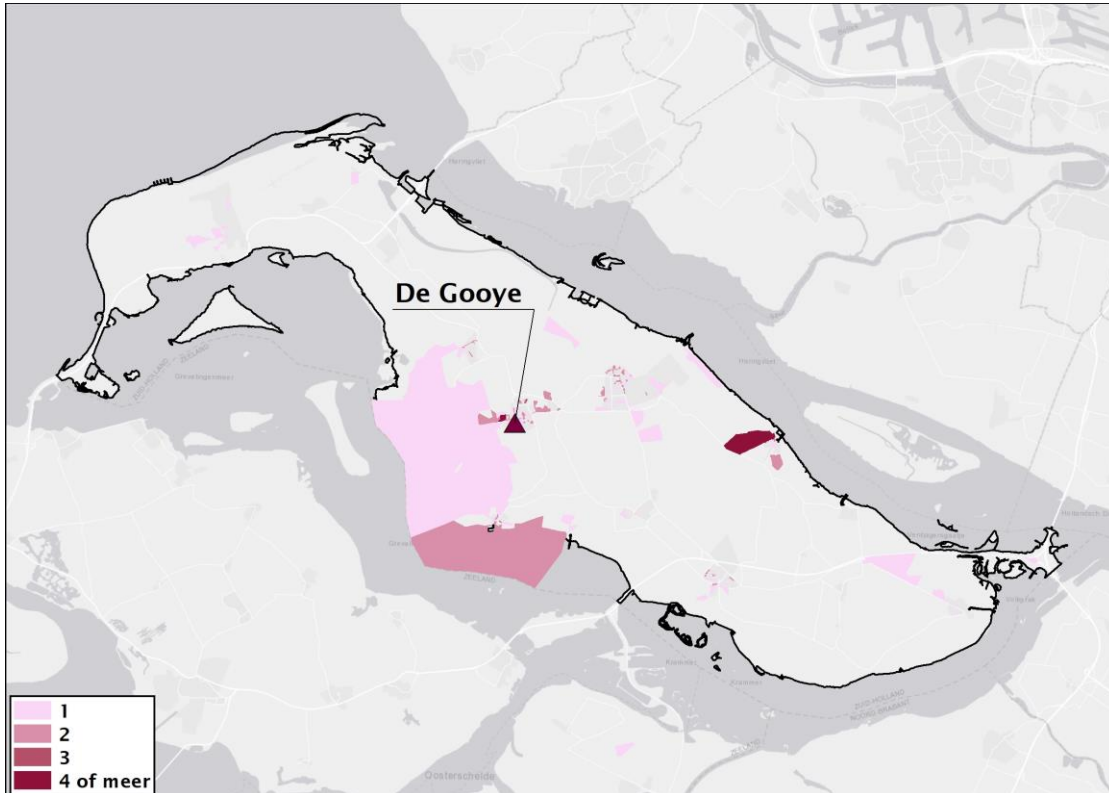
Scenario 1 en 2 geven beide opties voor een aantrekkelijke exploitatie van zwemwater. De reisafstand en mogelijkheden voor toerisme zorgen ervoor dat scenario 2 wat minder aantrekkelijk kan zijn. Scenario 3 wordt niet aantrekkelijk geacht voor de bewoners van Goeree-Overflakkee, met name door de grote reisafstand.

Referenties

RIVM (2019). *Sport op de kaart. Deelname*. Geraadpleegd op 22-8-2019, van <https://www.volksgezondheidszorg.info/sport/sportopdekaart/lidmaatschappen-sportvereniging#node-zwemmen-gemeente>

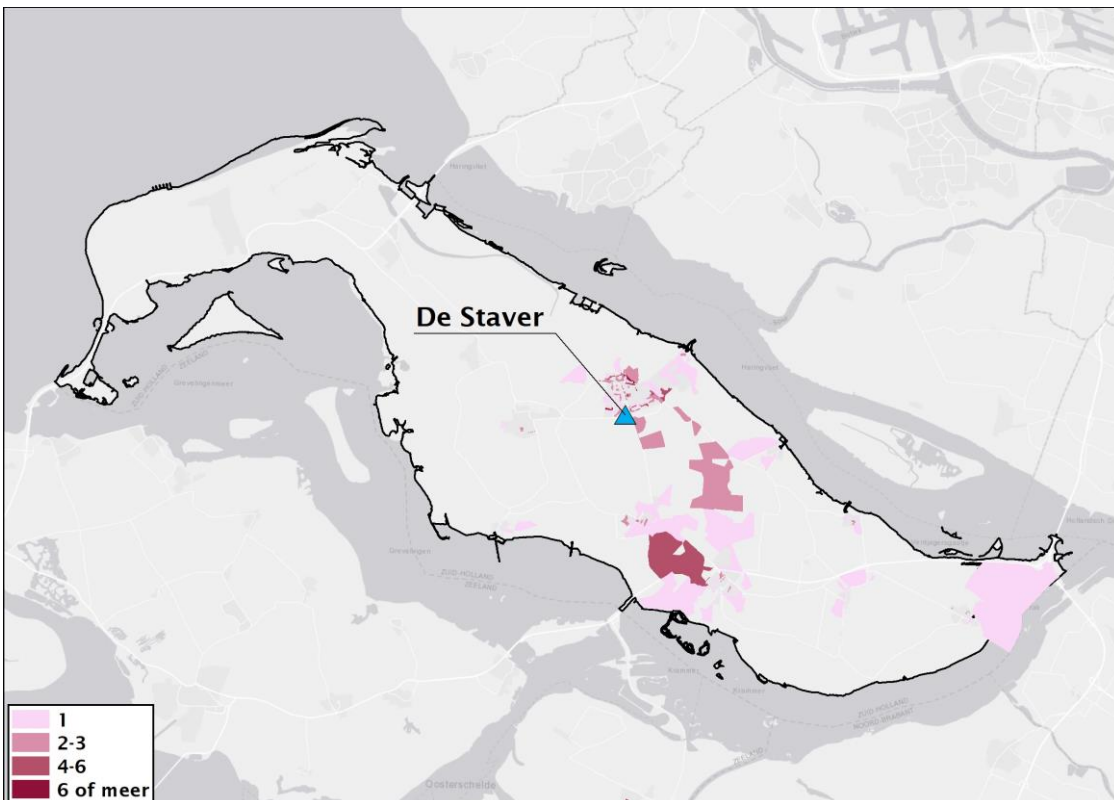
Bijlage 1. Kaarten abonenthouders

Kaart b1.1 Abonnementhouders De Gooye

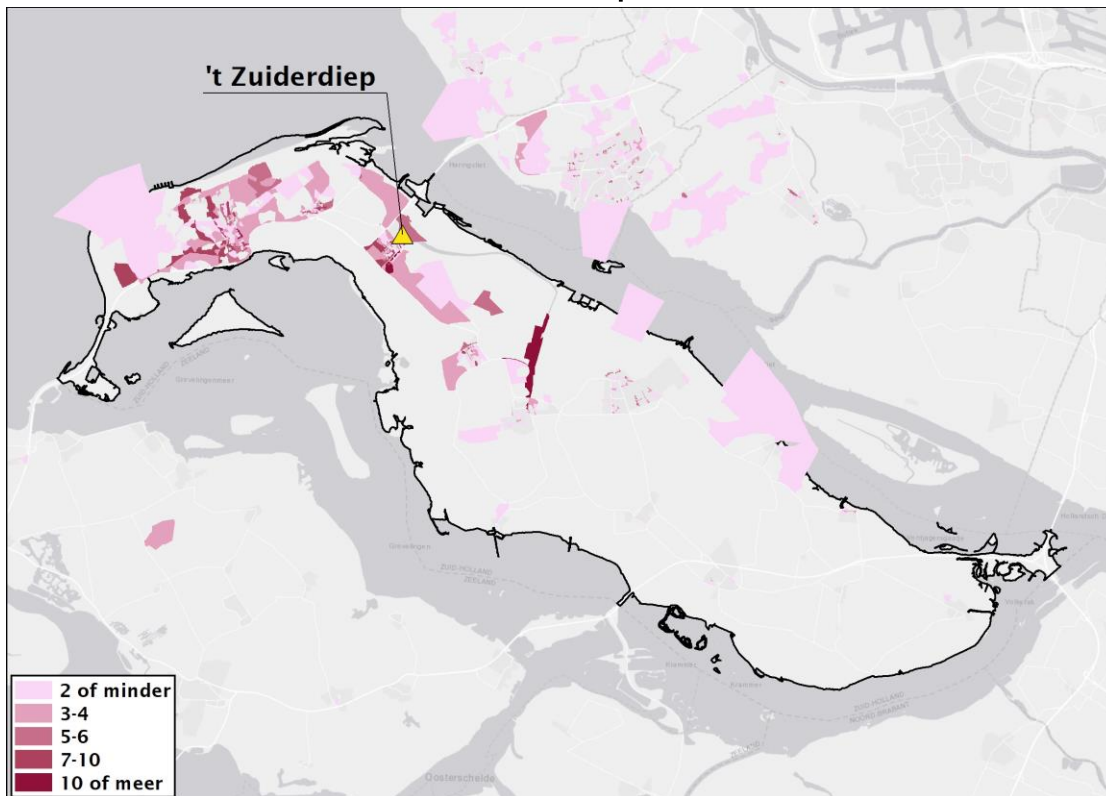
Bron: SRGO, 2019. Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Kaart b1.2 Abonnementhouders De Staver

Bron: SRGO, 2019. Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Kaart b1.3 Abonnementhouders 't Zuiderdiep

Bron: SRGO, 2019. Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Bijlage 2. Planningsinstrument zwembaden

Het planningsinstrument zoals is weergegeven in hoofdstuk 5, biedt onderbouwing voor besluitvorming over zwemwatercapaciteit. Het instrument biedt een modellering van de werkelijkheid en niet de volledige complexiteit van het vraagstuk over zwemwatercapaciteit in de gemeente. Bij het gebruik van het planningsinstrument zwembaden passen de volgende aandachtspunten:

- Bij de berekening van de capaciteit van zwemwater worden algemene uitgangspunten en aannames gehanteerd, die in de praktijk op zwembad-, bassin- en activiteitsniveau variatie vertonen. Deze uitgangspunten/aannames hebben onder meer betrekking op:
 - Onderscheiden van activiteiten in ‘slechts’ vijf hoofdcategorieën, terwijl zwembaden in de praktijk een vrij grote variatie in activiteiten kennen (denk bijvoorbeeld aan de grote diversiteit in sport- en doelgroepen zwemmen);
 - Het benodigde wateroppervlak per bezoeker waar het instrument vanuit gaat, is eveneens een schatting: afhankelijk van gehanteerde lesmethode, gebruikte materialen, karakter van de deelnemers, etc., varieert de werkelijk benodigde wateroppervlakte;
- Ten behoeve van de berekening van de zwemwaterbehoefte worden uitgangspunten en aannames gehanteerd, zoals:
 - In de behoefte raming is etnische afkomst als variabele niet meegenomen, evenmin als overige sociaaleconomische factoren, terwijl bekend is dat deze factoren wel van invloed zijn op deelnamecijfers voor zwemsport en zwemmen, en lokaal sterk kunnen variëren;
- Het inzicht in het huidige en toekomstige ‘zwemgedrag’ van de inwoners in het verzorgingsgebied is per definitie een schatting. Bij de raming van (de ontwikkeling van) het gebruik van zwemwater konden bij de nu voorliggende uitwerking van het planningsinstrument diverse aspecten niet worden meegenomen, die wel van invloed zijn op zwembadbezoek, zoals:
 - Concurrerende sport- c.q. vrijetijdsactiviteiten
 - Entree- en verhuurtarieven
 - (Kwaliteit van) marketing- en promotie-inspanningen
 - Gemeentelijk beleid op het gebied van sport en flankerende beleidsvelden (bijv. onderwijs, zorg, welzijn)
 - Overige - niet specifiek bekende - onderliggende oorzaken voor trends in zwembadbezoek.
- De definitie waar zwemwater voor een bepaalde activiteit aan moet voldoen, is bij nieuwbouw van zwembaden ‘zwart-wit’: als een bassin ‘op papier’ voldoet, wordt het meegenomen, anders niet. Door creatieve oplossingen, flexibiliteit van gebruikers en zwembadmanagement/-medewerkers en pragmatisch programmeren, kan bestaand zwemwater in de praktijk weleens breder worden ingezet dan volgens de definitie wordt aangenomen.

Om een idee te geven hoe de zwembaden zijn ‘toegewezen’ aan bepaalde activiteiten, is in deze bijlage de definitie weergegeven waaraan zwemwater dient te voldoen om als geschikt voor een bepaalde activiteit te worden aangemerkt.

Tabel b2.1 Definitie zwemwaterbehoefte

Activiteit	Lengte	Breedte	Oppervlakte	Diepte	Temperatuur
Leren zwemmen			160 m ²	Minimaal 0,8m	27+ graden
Zwemsport	25, 35 of 50m	12,5+ m		Tenminste 2m	25-28 graden
Doelgroepen	> = 7m	> = 7m	100 m ²	Variabel (0-2m)	28-32 graden
Banenzwemmen	Meer dan 20 meter	2,5m en daar een veelvoud van		1,10+ m	27-29 graden
Pretzwemmen				Minimaal 0,2 m	28+ graden

Bijlage 3. Respondenten

Lijst met geïnterviewden

<u>Organisatie</u>	<u>Naam</u>
Zwembad De Gooye	Cor Monster
Zwembad De Staver	Gürol Üstün
Zwembad De Staver	Wim Hansen
Zwembad 't Zuiderdiep	Saskia Drok
Zwembad 't Zuiderdiep	Johan de Waal
SRGO	Lesly Wolters
VEERO	Annemarie Trommel

Lijst met respondenten vragenlijst verenigingen

<u>Organisatie</u>	<u>Naam</u>
ZC De Schotejil	G. Korpershoek
Zwemvereniging de Gooye	Eric Wolfert
ZC 'de Stelle'	A. Mackloet

Bijlage 4. Basisprogrammering

Basisprogrammering van zwembad met één bassin (zoals De Gooye en De Staver)

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag	Zondag
07:00	WB	WB	WB	WB	WB	WB	WB
08:00	BZ	BZ	BZ	BZ	BZ	Sport	BZ
09:00	DZ	DZ	DZ	DZ	DZ	LZ	PZ
10:00	DZ	DZ	DZ	DZ	DZ	LZ	PZ
11:00	DZ	DZ	DZ	DZ	DZ	LZ	PZ
12:00	BZ	BZ	BZ	BZ	BZ	BZ	BZ
13:00	BZ	BZ	BZ	BZ	BZ	BZ	BZ
14:00							
15:00	LZ	LZ	LZ	LZ	LZ		
16:00	LZ	LZ	LZ	LZ	LZ		
17:00	LZ	LZ	LZ	LZ	LZ		
18:00	Sport	Sport	DZ	Sport	PZ	Diploma-zwemmen/ sport-wedstrijde n of verhuur	Diploma-zwemmen/ sport-wedstrijden of verhuur
19:00	Sport	Sport	Sport	Sport	PZ		
20:00	BZ	DZ		DZ			
21:00	BZ	DZ		DZ			
22:00							
23:00							

Basisprogrammering zwembad met twee bassins (zoals 't Zuiderdiep)

